

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Mirenje>**Mirenje u zemljama EU-a**

Mirenje u zemljama EU-a

U državama članicama mirenje je u različitim stupnjevima razvoja. Neke države članice imaju sveobuhvatno zakonodavstvo ili postupovna pravila o mirenju. U drugima pak zakonodavna tijela pokazuju slab interes za reguliranje mirenja. Međutim, postoje i države članice s razvijenom kulturom mirenja, koje se uglavnom oslanjanju na samoregulaciju.

Sve se više sporova upućuju na sud. Rezultat toga nisu samo dulja razdoblja čekanja na rješenje spora, nego i porast pravnih troškova do te mjere da su oni često u nesrazmjeru s vrijednošću spora.

U većini je slučajeva mirenje brže i stoga obično jeftinije od redovnog sudskog postupka. To je posebno slučaj u zemljama u čijim sudskim sustavima postoje veliki zaostaci i prosječan sudski postupak traje nekoliko godina.

Stoga, unatoč razlikama u obuhvatu i načinima mirenja diljem Europske unije, postoji sve veći interes za taj način rješavanja sporova kao zamjenu za sudske odluke.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Posljednji put ažurirano: 17/11/2021

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Belgija

Umjesto pokretanja sudskog postupka, zašto spor ne riješiti mirenjem? Riječ je o alternativnom rješavanju sporova pri kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže u postizanju sporazumnoj rješenja. U Belgiji vlada i profesionalni stručnjaci uviđaju prednosti mirenja.

Kome se obrati?

Saveznoj komisiji za mirenje

Premda sama ne vodi postupke mirenja, Savezna komisija uređuje profesiju te vodi i ažurira popis ovlaštenih izmiritelja.

Tajništvo Savezne komisije za mirenje pruža informacije na [nizozemskom](#) i [francuskom](#) jeziku. Kontaktne podatke Savezne komisije za mirenje [e-pošta](#) i poštanska adresa:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1040 Bruxelles

Telefon: (+32) 2 224 99 01

Faks: (+32) 2 224 99 07

Savezna komisija za mirenje izdavanjem ovlaštenja izmiriteljima jamči kvalitetu i tijek mirenja.

Popis izmiritelja dostupan je na [nizozemskom](#) i [francuskom](#) jeziku.

U kojim se područjima predviđa mirenje i u kojima se najčešće primjenjuje?

Mirenje je moguće u svim vrstama predmeta, a posebno u:

građanskom pravu (uključujući obiteljske sporove)

trgovačkom pravu

radnom pravu

postoji i mirenje između počinitelja kaznenih djela i žrtava te mirenje za naknadu štete, ali ono nije u nadležnosti Savezne komisije za mirenje.

Koja se pravila moraju poštovati?

O postupku mirenja **dobrovoljno odlučuju stranke u sporu** te se u slučaju neuspjeha ne predviđaju sankcije.

U skladu s nedavno donesenim odredbama u području obiteljskog prava sudac stranke u sporu mora obavijestiti o postojanju postupka mirenja i mogućnostima koje on nudi.

Postoji „**Kodeks ponašanja**“ izmiritelja, dostupan na [nizozemskom](#) i [francuskom](#) jeziku.

Informiranje i osposobljavanje

Na web-mjestu dostupne su **brojne informacije** na [nizozemskom](#) i [francuskom](#) jeziku te se daje prikaz različitih aspekata mirenja (način provođenja postupka, troškovi, adrese...).

Kutak za profesionalce

U tom dijelu web-stranice navode se **kriteriji za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima i zahtjevi u vezi s njihovim osposobljavanjem**.

Savezna komisija za mirenje uredila je sustav osposobljavanja izmiritelja, ali samo osposobljavanje vrši privatni sektor.

Program obuhvaća zajednički sadržaj u trajanju od 60 sati, od toga najmanje 25 sati teorijskog osposobljavanja i najmanje 25 sati praktičnog.

Zajedničkim su sadržajem obuhvaćena opća načela mirenja (etika / filozofija), učenje različitih **alternativnih metoda rješavanja sporova**, primjenjivo pravo, sociološki i psihološki aspekti te postupak mirenja.

Praktičnim vježbama obuhvaćen je sadržaj programa te razvijanje pregovaračkih i komunikacijskih vještina pomoću metode dodjele uloga.

Pored zajedničkog sadržaja postoje i posebni programi za svaku pojedinu vrstu mirenja (najmanje 30 sati, raspoređenih po vlastitom nahođenju na praktično i teorijsko osposobljavanje).

Postoje posebni programi za mirenje u području obiteljskog, građanskog, trgovačkog i socijalnog prava.

Kriteriji za izdavanje ovlaštenja

Kriteriji za davanje ovlaštenja izmiriteljima

Upute o podnošenju zahtjeva za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima na osnovi zakona od 21. veljače 2005.

Kontrolni popis dokumenata koji se prilaže uz zahtjev za izdavanje ovlaštenja izmiriteljima (Word)

Kriteriji osposobljavanja/stalno osposobljavanje

Kriteriji za izdavanje ovlaštenja koji se odnose na osposobljavanje

Odluka od 1. veljače 2007., izmijenjena Odlukama od 11. ožujka i 23. rujna 2010., o utvrđivanju uvjeta i postupaka izdavanja ovlaštenja centrima za osposobljavanje te ovlaštenja za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja (PDF)

Direktiva o Odluci od 1. veljače 2007. izmijenjenoj Odlukom od 11. ožujka 2010.

Osnovno osposobljavanje

Popis centara za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja

Stalno osposobljavanje

Odluka od 18. prosinca 2008. izmijenjena Odlukama od 11. lipnja 2009. i 6. svibnja 2010. te od 28. travnja i 9. lipnja 2011. o definiranju obveza ovlaštenih izmiritelja u odnosu na stalno osposobljavanje te kriterijima izdavanja ovlaštenja za programe u tom području

Najčešća pitanja o stalnom osposobljavanju (FAQ).

Popis centara za osposobljavanje ovlaštenih izmiritelja i ovlaštenih centara za stalno osposobljavanje

Obrazac za podnošenje prijave za stalno osposobljavanje

Kodeks ponašanja

Odluka od 18. listopada 2007. o Kodeksu ponašanja ovlaštenih izmiritelja

Obrada pritužbi

Odluka o postupku oduzimanja ovlaštenja, utvrđivanju sankcija koje proizlaze iz Kodeksa ponašanja te postupku provođenja tih sankcija

Koliko košta mirenje?

Novčane naknade izmiriteljima **dovaraju** privatni izmiritelj i stranke u sporu. Nisu utvrđene zakonom. Obično svaka stranka plaća polovinu te naknade.

Najčešće se obračunavaju po satu ili po sastanku.

Stranke u sporu mogu dobiti **potporu** za plaćanje novčanih naknada izmiritelju ako imaju mala primanja i ako je dotični izmiritelj ovlašten.

Treba napomenuti da se novčane naknade izmiriteljima i troškovi mirenja mogu isto tako platiti u okviru osiguranja troškova pravne zaštite ili, u određenim slučajevima, u okviru pravne pomoći.

Može li se odluka donesena u okviru postupka mirenja učiniti izvršnom?

U skladu s [europskom Direktivom 2008/52/EZ](#) mora se omogućiti podnošenje zahtjeva za izvršenje pisanog sporazuma postignutog u postupku mirenja.

Države članice navode koji su sudovi ili druga tijela nadležni za zaprimanje takvih zahtjeva.

Međutim, u skladu s člancima 1733. i 1736. Sudskog zakonika sudac može potvrditi sporazum postignut u postupku mirenja, pod uvjetom da je izmiritelj ovlašten, čime takav sporazum postaje vjerodostojan i izvršan. Takav sporazum u tom slučaju formalno postaje presuda.

Postoji i alternativa takvom potvrđivanju. Sporazum je moguće ovjeriti kod javnog bilježnika. Sporazum se tako može učiniti vjerodostojnim i izvršnim bez obraćanja sudu. Taj postupak nije moguć ako se s njime ne slažu sve stranke u postupku.

Srodne poveznice

[Savezna javna služba za pravosuđe](#)

[Savezna komisija za mirenje](#)

Posljednji put ažurirano: 06/08/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Bugarska

Umjesto odlaska na sud, zašto svoj spor ne biste riješili mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja sporova pri kojoj izmiritelj strankama u sporu pomaže postići dogovor. Vlada i pravnici praktičari u Bugarskoj upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se obratići

Ministarstvo pravosuđa Bugarske uspostavilo je registar izmiritelja kao dio središnjeg registra neprofitnih korporativnih tijela koja nude korisne javne usluge.

Internetske stranice [Ministarstva pravosuđa](#) omogućavaju pristup:

[popisu izmiritelja,](#)

[privatnim organizacijama koje ospasobljavaju izmiritelje.](#)

U kojim je područjima mirenje dopušteno i/ili najčešće?

Mirenje je dopušteno u mnogim područjima prava. No, ta područja nisu regulirana ili ograničena zakonodavstvom. Sve donedavno, većina registriranih izmiritelja specijalizirala se za mirenje u području trgovine i poslovanja.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje je potpuno dobrovoljan postupak. Iako pruža alternativan način za izvansudsko rješavanje sporova, ono nije preduvjet za pokretanje sudskog postupka.

Ne postoji poseban kodeks ponašanja za izmiritelje. Međutim, odredbe o etičkim standardima dio su Zakona o mirenju i Uredbe br. 2 od 15. ožujka 2007., u kojoj se navode uvjeti i postupci za davanje odobrenja organizacijama koje ospasobljavaju izmiritelje.

Informiranje i ospasobljavanje

Organizacije koje nude ospasobljavanje izmiritelja dio su privatnog sektora.

Teme na seminarima za ospasobljavanje obuhvaćaju pravne postupke i etička pravila ponašanja za izmiritelje i postupak utvrđen **Zakonom o mirenju i Uredbom br. 2 od 15. ožujka 2007.**

Koliki je trošak mirenja?

Mirenje nije besplatno. **Plaćanje** se dogovara između izmiritelja i uključenih strana.

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

U skladu s [Direktivom 2008/52/EZ](#) (poticanje i olakšavanje mirenja kao alternativnog načina rješavanja prekograničnih sporova u EU-u), mora biti moguće zatražiti da sadržaj pisanog sporazuma koji proizlazi iz mirenja bude izvršan.

Odredbe [Direktive 2008/52/EZ](#) o izvršnosti sporazuma koji proizlaze iz mirenja prenesene su u Zakon o mirenju.

Države članice dužne su obavijestiti sudove i druga tijela koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Posljednji put ažurirano: 19/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Češka

Zašto ne biste spor pokušali riješiti mirenjem umjesto sudskim putem?

Mirenje je vrsta alternativnog rješavanja sporova (ADR) u okviru koje izmiritelj pomaže strankama u sporu da postignu sporazum. Prednost mirenja ušteda je vremena (u usporedbi s dugotrajnim sudskim postupkom) i često finansijska ušteda (u usporedbi s troškovima sudskog postupka).

Kome se obrati?

Služba za probaciju i mirenje Češke (*Probační a mediační služba ČR*) je središnje tijelo odgovorno za mirenje kao postupak kojim se između počinitelja i žrtve u kaznenom postupku rješavaju posljedice kaznenog djela. Za navedenu službu nadležno je **Ministarstvo pravosuđa Češke**.

Za mirenje u građanskopravnim stvarima možete se obratiti jednom od izmiritelja koji pružaju tu uslugu. Kontakti za izmiritelje koji rade u Češkoj mogu se pronaći na različitim internetskim stranicama tako da za pretraživanje unesete pojam „mirenje“.

Popis izmiritelja može se naći, na primjer, na internetskim stranicama Češkog udruženja izmiritelja, Češke odvjetničke komore i Češkog saveza za arbitražne postupke i postupke mirenja. Kontakti Službe za probaciju i mirenje Češke, koja djeluje u okviru nadležnosti mjerodavnih okružnih sudova, mogu se naći na internetskim stranicama te Službe.

Popis izmiritelja registriranih u skladu sa Zakonom br. 202/2012 o mirenju, koji održava Ministarstvo pravosuđa, dostupan je [ovde](#).

Brojne druge nevladine organizacije (NVO-i) i subjekti djeluju u području mirenja.

U kojim se područjima prihvata mirenje ili se ono najčešće primjenjuje?

Mirenje je dopušteno u svim pravnim područjima, osim ako je zakonom isključeno. To uključuje **obiteljsko, trgovačko i kazneno pravo**. U skladu sa Zakonom o parničnom postupku predsjednik vijeća može, ako je to praktično i primjereni, naložiti strankama u postupku da održe početni trosatni sastanak s izmiriteljem. U takvim se slučajevima s postupkom može zastati do tri mjeseca.

Postoje li posebna pravila koja se moraju poštovati?

Da, mirenje je uređeno Zakonom br. 202/2012 o mirenju i, u području kaznenog postupka, Zakonom br. 257/2000 o Službi za probaciju i mirenje Češke.

Obavljanje i usavršavanje

Registrirani izmiritelj koji djeluje u skladu sa Zakonom br. 202/2012 o mirenju mora uspješno položiti stručni ispit pred povjerenstvom koje imenuje Ministarstvo pravosuđa. Izmiritelj koji djeluje u okviru nadležnosti Službe za probaciju i mirenje u skladu sa Zakonom br. 257/2000 o Službi za probaciju i mirenje Češke mora uspješno položiti kvalifikacijski ispit.

Služba za probaciju i mirenje zadužena je za usavršavanje izmiritelja koji djeluju unutar kaznenopravnog sustava. Usavršavanje u području mirenja izvan kaznenopravnog sustava nude brojna tijela i obrazovne ustanove.

Koliko iznosi trošak mirenja?

Mirenje koje pruža Služba za probaciju i mirenje besplatno je ili troškove plaća država.

Ako sud zastane s postupkom u građanskom predmetu i naloži strankama da održe početni sastanak s izmiriteljem, prva tri sata sastanka radi mirenja plaćaju se po cijeni utvrđenoj provedbenim zakonodavstvom (400 CZK za svaki započeti sat), a tu naknadu jednakom dijele obje stranke (ako su stranke oslobođene plaćanja sudskih pristojbi, plaća je država). Ako mirenje traje dulje od tri sata, obje stranke jednakom dijele dodatne troškove do **iznosa** dogovorenog između izmiritelja i stranaka u postupku mirenja.

Je li moguće provesti izvršenje sporazuma koji proizlazi iz mirenja?

Direktivom 2008/52/EZ omogućuje se strankama u sporu da zatraže da se pisani sporazum postignut mirenjem proglaši izvršivim. Sporazum između stranaka u postupku mirenja u građanskom predmetu može se podnijeti sudu na odobrenje u okviru daljnog postupka. Javni tužitelj i sud u svojoj odluci u određenom predmetu mogu uzeti uz obzir rezultate mirenja koje u okviru kaznenog postupka pruža Služba za probaciju i mirenje.

Posljednji put ažuriran: 14/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Njemačka

Umjesto odlaska na sud zašto svoj spor ne biste riješili mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja sporova pri kojoj izmiritelj strankama u sporu pomaže postići sporazum.

S kim kontaktirati?

Mnoge organizacije pružaju usluge mirenja. U nastavku se nalazi nepotpun popis nekih većih udruženja:

Savezno udruženje za obiteljsku medijaciju (*Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.* (BAFM): Fritschesträße 22, 10585 Berlin, Njemačka)

Savezno udruženje za medijaciju (*Bundesverband Mediation e.V.* (BM): Wittestrasse 30K, 13509 Berlin, Njemačka)

Savezno udruženje za medijaciju u području gospodarstva i radnih odnosa (*Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.* (BMWA):

Prinzregentenstraße 1, 86150 Augsburg, Njemačka)

Centar za medijaciju (*Centrale für Mediation GmbH & Co.KG* (CfM): Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Njemačka)

Njemačka odvjetnička komora (Radna skupina za medijaciju pri Njemačkoj odvjetničkoj komori (*Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein*), Littenstraße 11, 10179 Berlin, Njemačka)

Njemačko udruženje za medijaciju (*Deutsche Gesellschaft für Mediation* (DGM), Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna, Njemačka)

Njemački forum za medijaciju (*Deutsches Forum für Mediation* (DFfM), Hohe Straße 11, 04107 Leipzig, Njemačka)

Međunarodni medijacijski centar za obiteljske sukobe i otmice djece (*Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung e.V.* (MiKK), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Njemačka).

Ta udruženja pružaju pomoć strankama koje to žele u pronaalaženju odgovarajućeg izmiritelja.

U kojim je područjima primjena mirenja dopustiva i/ili najčešća?

Mirenje je općenito uvijek dopušteno ako ne postoji formalni pravni zahtjev da o određenoj vrsti spora ili stvari mora odlučivati sud. Najčešća su područja mirenja obiteljsko, naslijedno i trgovačko pravo.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Njemački Zakon o mirenju (*Mediationsgesetz*) (članak 1. Zakona o promicanju mirenja i drugih postupaka izvansudskog rješavanja sporova od 21. srpnja 2012., Savezni službeni list I (*Bundesgesetzblatt I*), str. 1577.) stupio je na snagu 26. srpnja 2012. To je bio prvi zakonodavni akt kojim su usluge mirenja u Njemačkoj formalno regulirane. Osim toga, njime je u njemačko pravo prenesena europska Direktiva o mirenju (Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima, SL L 136, 24.5.2008., str. 3.). Područje primjene njemačkog Zakona o mirenju nadilazi zahtjeve te direktive. Direktiva se odnosi samo na prekogranične građanske i trgovačke sporove, a Zakonom o mirenju obuhvaćeni su svi oblici mirenja u Njemačkoj, neovisno o vrsti spora ili mjestu prebivališta stranaka.

U njemačkom Zakonu o mirenju utvrđuju se samo opće smjernice jer izmiritelji i uključene stranke trebaju imati dovoljan manevarski prostor za vrijeme postupka mirenja. Na početku Zakona definiraju se pojmovi „mirenje“ i „izmiritelj“ da bi se utvrdila razlika između mirenja i drugih oblika rješavanja sporova. U skladu sa Zakonom mirenje je strukturirani postupak u kojem uključene stranke dobrovoljno i samostalno traže način da zajednički riješe spor uz pomoć jednog ili više izmiritelja. Izmiritelji su neovisne i nepristrane osobe koje vode uključene stranke kroz postupak mirenja, ali nemaju ovlast donošenja odluka. U Zakonu se namjerno ne utvrđuje točan kodeks o postupanju u postupku mirenja. Međutim, utvrđuju se brojne obveze otkrivanja informacija i ograničenja u postupanju kako bi se zaštitila neovisnost i nepristranost izmiriteljske struke. Osim toga, izmiritelji su zakonom formalno obvezani čuvati povjerljivost odnosa s klijentima.

Zakonom se promiče zajedničko rješavanje sporova tako što se u pojedinačne postupovne propise (npr. Zakon o parničnom postupku, *Zivilprozessordnung*) uključuju brojni poticaji. Stranke koje podnesu tužbu građanskom sudu ubuduće će, na primjer, morati navesti jesu li već pokušale rješiti spor izvansudskim mjerama, kao što je mirenje, i postoje li posebni razlozi zbog kojih nisu razmotrile tu mogućnost. Osim toga, sud strankama može predložiti da spor riješe mirenjem ili u nekom drugom postupku izvansudskog rješavanja sporova. Ako stranke to odbiju, sud može donijeti odluku o obustavi postupka. Pravna pomoć trenutačno nije predviđena kao mogućnost u postupku mirenja. Na temelju članka 278. stavka 5. Zakona o parničnom postupku sud za potrebe postupka mirenja i daljinjih pokušaja sporazumnog rješenja spora može uputiti stranke sucu izmiritelju (*Güterrichter*), koji je posebno imenovan u tu svrhu i nema ovlasti donošenja odluka. Sudac izmiritelj može primjenjivati sve načine rješavanja sporova, uključujući mirenje.

Savezna Vlada u izvješću od 20. srpnja 2017. ispunila je svoju zakonsku obvezu izvješćivanja Bundestaga (donjem domu parlamenta) o učincima Zakona u pet godina nakon njegova stupanja na snagu. Izvješće je dostupno [ovdje](#). Iz njega je vidljivo da se mirenje kao alternativni način rješavanja sporova u Njemačkoj još uvijek ne koristi u željenoj mjeri. Prema izvješću ne postoji neposredna potreba za donošenjem zakonodavnih mjera. Savezna Vlada ipak će na temelju nalaza izvješća razmotriti kako bi se cilj promicanja mirenja utvrđen Zakonom o mirenju mogao ostvariti u većoj mjeri.

Informacije o sposobljavanju

Općenite informacije dostupne su na internetskim stranicama [Saveznog ministarstva pravosuda](#) (*Bundesministerium der Justiz*).

U zakonodavstvu se ne utvrđuje stručni profil izmiritelja. Slično tomu, nije ograničen ni pristup toj struci. Izmiritelji su sami odgovorni za to da imaju dovoljno znanja i iskustva (odgovarajućim sposobljavanjem i usavršavanjem) kako bi mogli stručno voditi stranke kroz postupak mirenja. U njemačkom pravu utvrđuju se opće znanje, kompetencije i postupci koje treba obuhvatiti odgovarajućim sposobljavanjem. Svaka osoba koja ispunjava te kriterije može raditi kao izmiritelj. Ne postoji utvrđena najniža dob, kao ni uvjet da izmiritelj, na primjer, ima završen određen sveučilišni studij.

Ako bi stranke htjele imati jamstvo da je njihov izmiritelj prošao odgovarajuće sposobljavanje i da ima dovoljno iskustva u tom području, mogu odabrati certificiranog izmiritelja (*zertifizierten Mediator*). U tu je svrhu Savezno ministarstvo pravosuda iskoristilo svoju ovlast donošenja zakonskog instrumenta i donijelo Uredbu o sposobljavanju i usavršavanju certificiranih izmiritelja (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*), u kojoj je utvrdilo detaljnije uvjete za sposobljavanje potrebno da bi netko postao certificirani izmiritelj i dodatna usavršavanja za certificirane izmiritelje te zahtjeve koji se odnose na ustanove za sposobljavanje i usavršavanje.

Trenutačno se ne razmatra formalna inicijativa.

O sposobljavanju izmiritelja zasad nude udruženja, organizacije, sveučilišta, poduzeća i pojedinci.

Koja je cijena mirenja?

Mirenje nije besplatno. Plaćanje je predmet dogovora privatnog izmiritelja i uključenih stranaka. Zakonodavstvom se ne uređuju naknade izmiritelja i ne postoje statistički podaci o troškovima. Opravdano se može pretpostaviti da naknade po satu mogu iznositi otrilike od 80 EUR do 250 EUR.

Je li moguće izvršiti sporazum koji je rezultat mirenja?

Sporazum koji je rezultat mirenja u načelu se može proglašiti izvršivim preko odvjetnika (kao odvjetnička nagodba) ili javnog bilježnika (kao javnobilježnički akt u skladu s člancima od 796.a do 796.c te člankom 794. stavkom 1. točkom 5. Zakona o parničnom postupku).

Druge poveznice

[Savezno udruženje za obiteljsku medijaciju](#)

[Savezno udruženje za medijaciju](#)

[Savezno udruženje za medijaciju u području gospodarstva i radnih odnosa](#)

[Centar za medijaciju](#)

[Njemačka odvjetnička komora](#)

Posljednji put ažurirano: 17/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Estonija

Umjesto odlaska na sud, zašto svoj spor ne biste rješili mirenjem? To je alternativna mjera rješavanja sporova, pri čemu izmiritelj pomaže strankama u sporu postići sporazum. Vlada i pravosudni stručnjaci u Estoniji upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se obratiti?

Prema estonskom pravu, mirenje se odnosi na aktivnosti izmiritelja ili tijela za mirenje u građanskim predmetima. Mirenje je regulirano Zakonom o mirenju. Zakon o mirenju sastavljen je kako bi se Direktiva 2008/52/EZ o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima prenijela u estonsko pravo.

Prema Zakonu o mirenju, izmiritelj može biti svaka fizička osoba koju su stranke zamolile da djeluje u svojstvu izmiritelja. Odvjetnici i javni bilježnici isto tako mogu djelovati u svojstvu izmiritelja. U skladu s posebnim zakonom uloga izmiritelja može se dodjeliti i tijelu državne ili lokalne uprave.

Popis javnih bilježnika dostupan je na [internetskim stranicama Javnobilježničke komore](#).

Popis odvjetnika dostupan je na [internetskim stranicama](#) Estonske odvjetničke komore.

Možete se obratiti nevladnim organizacijama navedenima u nastavku.

[Estonsko udruženje izmiritelja](#) pruža informacije na estonskom i engleskom jeziku.

[Estonski savez za dobrobit djece](#) neprofitna je udružba koja podržava prava djece. Među ostalim, bavi se savjetovanjem roditelja koji žele rastavu ili razvod, potičući ih da se koriste uslugama izmiritelja kako bi zaštitili interese svoje djece. Savez je organizirao niz obuka o obiteljskom mirenju.

[Estonsko udruženje za osiguranje](#) imenovalo je izmiritelja za osiguranje koji rješava sporove između nositelja osiguranja i osiguravatelja ili posrednika u osiguranju.

Odbor za autorska prava, osnovan u okviru Ministarstva pravosuđa, tijelo je za mirenje u smislu članka 19. Zakona o mirenju. Odbor se bavi zahtjevima koji se odnose na mjere koje treba primijeniti kako bi se u određenim slučajevima omogućilo slobodno korištenje djela zaštićenog autorskim pravom ili predmeta koji je zaštićen srodnim pravima.

Prema Zakonu o rješavanju kolektivnih radnih sporova stranke imaju pravo zatražiti javnog izmiritelja u slučaju kolektivnog radnog spora (spor koji se odnosi na uvjete iz kolektivnog ugovora). Javni izmiritelj nepristrani je stručnjak koji pomaže osobama uključenima u radni spor da postignu sporazum. Javni izmiritelj za kolektivne sporove je Meelis Virkebau – e-adresa: meelis.virkebau@riikliklepitaja.ee. Više informacija možete pronaći na [internetskim stranicama](#) javnog izmiritelja.

U nekim slučajevima izmiritelj može biti državni odvjetnik. Iako se pojam „pravobranitelj“ ne upotrebljava u Zakonu o državnom odvjetniku, državni odvjetnik obnaša i dužnost pravobranitelja tako da nadzire poštuju li vladina tijela temeljna ljudska prava i slobode te načela dobrog upravljanja te da nadzire lokalne vlasti, pravne osobe u javnom pravu i fizičke osobe koje obnašaju javne dužnosti. Od 2011. državni odvjetnik obnaša i dužnost pravobranitelja za djecu na temelju članka 4. Konvencije o pravima djeteta te se bavi postupkom mirenja u sporovima u vezi s diskriminacijom. Više informacija možete pronaći na [internetskim stranicama](#) Ureda državnog odvjetnika.

U kojem je području dopušteno ili u kojem se području najčešće traži mirenje?

Postupak mirenja predviđen Zakonom o mirenju općenito se može koristiti za rješavanje svih građanskih sporova koji bi mogli biti predmet mirenja. Postoji postupak mirenja u građanskim predmetima u kojima se spor odnosi na privatnopravni odnos i razmatra ga županijski sud. Iako ne postoje usporedivi statistički podaci, vjerojatno je da je mirenje uobičajeno u području obiteljskog prava.

Državni odvjetnik rješava sporove koji se odnose na diskriminaciju u kojima osoba podnosi izjavu da je bila diskriminirana na osnovi spola, rase, nacionalnosti (etničkog podrijetla), boje kože, jezika, podrijetla, vjere, političkih i drugih uvjerenja, finansijskog ili društvenog statusa, dobi, invaliditeta, seksualne orijentacije ili drugih osobina određenih zakonom. Izmiritelji mogu djelovati i u slučaju povrede temeljnih prava.

Javni izmiritelj djeluje kao izmiritelj u kolektivnim radnim sporovima.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

U skladu s estonskim pravom upotreba mirenja obično je dobrovoljna. Pravila kojima se uređuje mirenje i uvjeti za provedbu sporazuma o mirenju utvrđeni su u [Zakonu o mirenju](#).

Estonski Zakonik o parničnom postupku ima posebno pravilo o mirenju koje provodi sudac u situacijama kad roditelj prekrši nalog koji se odnosi na kontakt s djetetom. Prema članku 563. Zakonika, na zahtjev jednog roditelja sud može pozvati oba roditelja na sud kako bi rješio taj spor dogovorom. Sud poziva roditelje da se osobno pojave i obavešćuje ih o mogućim pravnim posljedicama nedolaska (novčana kazna ili pritvor).

Zakonom o parničnom postupku propisuje se i da, ako sud to smatra potrebnim u interesu rješavanja predmeta s obzirom na relevantne činjenice i dosadašnji postupak, može obvezati stranke na sudjelovanje u postupku mirenja na temelju Zakona o mirenju.

Poslovnik izmiritelja za osiguranje Estonskog udruženja za osiguranje dostupan je na [internetu](#).

Mirenje preko državnog odvjetnika regulirano je Zakonom o državnom odvjetniku. Rješavanje kolektivnih radnih sporova, djelokrug rada javnog izmiritelja te prava i obveze stranaka uključenih u postupak regulirani su Zakonom o kolektivnom rješavanju radnih sporova.

Posebne značajke postupka mirenja koji provodi Odbor za autorska prava navedene su u Zakonu o autorskom pravu.

Obavješćivanje i osposobljavanje

Informacije o izmiriteljima koji djeluju na temelju Zakona o mirenju, uključujući javne bilježnike i odvjetnike, dostupne su na internetskim stranicama osoba koje djeluju u svojstvu izmiritelja. Popis javnih bilježnika dostupan je na [internetskim stranicama](#) Javnobilježničke komore. Popis odvjetnika koji djeluju u svojstvu izmiritelja dostupan je na [internetskim stranicama](#) Estonske odvjetničke komore.

Informacije o aktivnostima državnog odvjetnika u svojstvu pravobranitelja za djecu dostupne su na [internetskim stranicama](#) državnog odvjetnika. Na [internetskim stranicama](#) državnog odvjetnika mogu se pronaći i informacije o mirenju u sporovima u vezi s diskriminacijom.

Informacije o aktivnostima javnog izmiritelja u svojstvu izmiritelja mogu se pronaći na [internetskim stranicama](#) javnog izmiritelja.

O sposobljavanju za izmiritelje pruža privatni sektor (npr. Udruženje izmiritelja). Ne postoji nikakav poseban propis o sposobljavanju izmiritelja.

Koja je cijena mirenja?

Prema Zakonu o mirenju mirenje nije besplatno; trošak mirenja podliježe dogovoru između izmiritelja i uključenih strana.

U slučajevima kada sud predloži da se stranke u postupku upute izmiritelju ili naloži strankama da slijede postupak mirenja propisan Zakonom o mirenju, svaka stranka koja ne može platiti troškove postupka mirenja ili ih može samo djelomično ili obročno platiti može zatražiti djelomično ili potpuno oslobođenje od troškova postupka mirenja na trošak Republike Estonije.

Ako državni odvjetnik djeluje u svojstvu izmiritelja, ne plaća se pristojba. Međutim, mogu se pojaviti dodatni troškovi povezani s postupkom mirenja. Državni odvjetnik odlučuje tko treba snositi te troškove.

Rješavanje kolektivnih radnih sporova koje vodi javni izmiritelj također je besplatno. Troškove koji proizlaze iz rješavanja kolektivnog radnog spora snosi stranka koja je kriva ili se troškovi zajedničkim dogovorom dijele između stranaka.

Tijelo za mirenje Estonskog udruženja za osiguranje naplaćuje upravnu pristojbu od 50 EUR, a izmiritelj za osiguranje maksimalnu naknadu od 160 EUR. S doprinosima za socijalno osiguranje i doprinosima za osiguranje u slučaju nezaposlenosti to ukupno iznosi 214,08 EUR. Ako mirenje nije uspješno, plaća se samo polovina naknade miritelja za osiguranje.

Može li se izvršiti sporazum postignut mirenjem?

Prema Zakonu o mirenju sporazum postignut kao rezultat postupka mirenja izvršiv je nakon što se na temelju zahtjeva (članci 627.1 i 627.2 Zakonika o parničnom postupku) provede odgovarajući postupak kojim ga se proglašava izvršivim. Javni bilježnik može isto tako proglašiti izvršivim sporazum o mirenju koji je sastavio javni bilježnik ili odvjetnik kao rezultat postupka mirenja u skladu s pravilima navedenima u Zakonu o javnobilježničkoj ovjeri. Posebna pravila kojima se uređuje izvršivost sporazuma o postupku za kontakt s djetetom utvrđena su u članku 563. Zakona o parničnom postupku.

Svaki je sporazum sklopljen kao rezultat postupka mirenja koji odobri ministar pravosuđa izvršiv.

Sporazum postignut posredstvom javnog izmiritelja u svrhu rješavanja kolektivnog radnog spora obvezujući je za obje strane i vrijedi od datuma potpisivanja, osim ako se dogovori drugi rok stupanja na snagu. Međutim, ta vrsta sporazuma ne čini izvršnu ispravu.

Posljednji put ažuriran: 14/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Irska

[Zakon o mirenju iz 2017.](#) stupio je na snagu 1. siječnja 2018. Zakon sadržava odredbe o sveobuhvatnom zakonskom okviru kojim se promiče rješavanje sporova mirenjem kao alternativu sudskega postupka. Temeljni je cilj tog zakona promicanje mirenja kao održive i učinkovite alternative sudskemu postupku, čime se smanjuju troškovi postupka, ubrzava rješavanje sporova te smanjuje stres i ogorčenost koji često prate sudske postupke.

Zakon:

sadržava opća načela provedbe postupka mirenja koji vode kvalificirani izmiritelji – članci od 6. do 8.

predviđa uvođenje kodeksa prakse za postupke mirenja koje vode kvalificirani izmiritelji – članak 9.
predviđa da je komunikacija između stranaka u postupku mirenja povjerljiva – članak 10.
predviđa mogućnost osnivanja Vijeća za mirenje koje bi nadziralo razvoj prakse u tom području – članak 12.
uvodi obvezu da pravni savjetnici i odvjetnici moraju strankama u sporu savjetovati da razmotre mirenje kao sredstvo rješavanja tog spora – članci 14. i 15.
predviđa mogućnost da sud, na vlastitu inicijativu ili inicijativu stranaka, pozove stranke da razmotre mirenje kao sredstvo rješavanja spora – članak 16.
predviđa učinak mirenja na rokove zastare i prekluzivne rokove – članak 18.
predviđa da sud može, pri dodjeljivanju troškova postupka iz članka 16. Zakona, ako to smatra pravednim, uzeti u obzir svako neopravdano odbijanje stranke u postupku da razmotri mirenje ili svako neopravdano odbijanje stranke da sudjeluje u postupku mirenja nakon poziva suda da to učini na temelju članka 16., 20. i 21.

Područjem primjene Zakona obuhvaćeni su svi građanski postupci koji se mogu pokrenuti pred sudom osim određenih iznimaka iz članka 3.

Posljednji put ažuriran: 18/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Grčka

Zašto svoj spor umjesto odlaska na sud ne biste rješili mirenjem? Mirenje je postupak alternativnog rješavanja sporova (ARS) u kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići dogovor. Grčka vlada i stručnjaci u pravosudnom sustavu ukazuju na prednosti mirenja.

Kome se obratići?

U Grčkoj usluge mirenja pružaju sljedeća tijela:

Na temelju Zakona br. 4640/2019 ([Službeni list, serija I., br. 190, 2019.](#)), kojim se prenosi Direktiva 2008/52/EZ, izmiritelj mora biti: (a) osoba koja ima visoko obrazovanje ili jednakovrijednu diplomu međunarodno priznate institucije; (b) osoba koja je završila stručno osposobljavanje kod pružatelja osposobljavanja za izmiritelje kojeg priznaje Središnji odbor za mirenje ili koja ima akreditacijsku diplomu iz druge države članice Europske unije i (c) osoba koja ima akreditaciju Središnjeg odbora za mirenje i koja je registrirana u registrima izmiritelja. Osoba koja ima doktorat ili jednakovrijednu stranu diplomu u području mirenja ne mora proći dodatno stručno osposobljavanje kod pružatelja osposobljavanja za izmiritelje kako bi dobila akreditaciju te može izravno izaći na akreditacijska ispitivanja. Osobe koje su javni, općinski ili sudske dužnosnici ili zaposlenici pravnih subjekata i institucija javnog prava te osobe koje rade za sudske izvršitelje ili javne dužnosnike ne mogu biti izmiritelji. Javni dužnosnici i zaposlenici pravnih osoba javnog prava mogu djelovati kao akreditirani izmiritelji isključivo u kontekstu i za potrebe svojeg posla.

Ispitna komisija koju imenuje Središnji odbor za mirenje održava ispitivanja za kandidate za izmiritelje barem dvaput godišnje. Ispitivanja uključuju pisane i usmene testove te ocjenu na temelju simulacija.

Ispitna komisija odlučuje gdje će se, kad i kako ispitivanja održati. Odluka komisije dostavlja se ovlaštenim pružateljima osposobljavanja i objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa barem 30 dana prije ispitivanja.

Središnji odbor za mirenje priprema i održava elektroničke registre izmiritelja, koji se objavljaju na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa: (a) Opći registar izmiritelja, u kojem su navedeni svi akreditirani izmiritelji u cijeloj državi po strogom abecednom redu i (b) Posebni registar izmiritelja, u kojem su navedeni akreditirani izmiritelji na temelju okruga pojedinog prvostupanjskog suda.

Središnji odbor za mirenje dodjeljuje akreditaciju i dodaje izmiritelje u registre izmiritelja nakon ispitivanja. Izmiritelji koji su već bili akreditirani u vrijeme kad je Zakon br. 4640/2019 stupio na snagu i dalje su akreditirani.

Ministarstvo rada, socijalne sigurnosti i dobrobiti pruža državnu uslugu koja zaposleniku omogućuje da zatraži službeno saslušanje u sporu povezanom s radnim odnosom. Taj postupak provodi Inspektorat rada (*Epitheorisi Ergasias*). Specijalizirani inspektor zakazat će saslušanje na kojem zaposlenik može objasniti svoje stajalište. To saslušanje nije dio sudskega postupka.

Pravobranitelj za potrošače (*Sinigoros tou Katelanotou*) neovisno je tijelo koje djeluje u sklopu Ministarstva regionalnog razvoja i konkurentnosti. Pravobranitelj je izvansudsko tijelo za sporazumno rješavanje potrošačkih sporova i savjetodavna institucija koja uz vladu rješava probleme unutar svojeg područja nadležnosti. Osim toga, pravobranitelj nadgleda i [odbore za sporazumno rješavanje sporova](#) (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) lokalnih administrativnih vijeća (*Nomarchiakes Aftadioikiseis*), koji mogu djelovati ako usporedno nije pokrenut sudska postupka.

U kojim je područjima mirenje dopušteno i/ili najčešće?

Postupak mirenja može obuhvaćati postojeće ili buduće građanske i trgovačke sporove, koji mogu biti nacionalni ili prekogranični, pod uvjetom da uključene stranke imaju pravo rješiti predmet spora u skladu s odredbama materijalnog prava.

Osim toga, sljedeći privatni sporovi moraju proći kroz postupak mirenja jer se u suprotnom ne može pokrenuti postupak:

(a) sporovi između vlasnika katova ili stanova koji proizlaze iz odnosa vlasništva katova, sporovi koji proizlaze iz upravljanja jednostavnim i složenim vertikalnim vlasništvom, sporovi između upravitelja katova i vertikalnih nekretnina i vlasnika katova, stanova i vertikalnih nekretnina te sporovi koji su dio regulatornog područja primjene članka od 1003. do 1031. Građanskog zakonika;

(b) sporovi povezani sa zahtjevima za naknadu bilo koje vrste štete na automobilu između korisnika naknade ili osoba koje su ih nadživjele i osoba koje su im dužne nadoknaditi štetu ili osoba koje su ih nadživjele, kao i sporovi povezani sa zahtjevima u okviru ugovora o osiguranju automobila između osiguravajućih društava i osiguranika ili osoba koje su ih nadživjele, osim ako je štetni događaj uzrokao smrt ili tjelesnu ozljedu;

(c) sporovi povezani s naknadama iz članka 22.A Zakona o građanskom postupku;

(d) obiteljski sporovi, osim onih iz članka 592. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) Zakona o građanskom postupku;

(e) sporovi povezani sa zahtjevima za naknadu koju pacijenti ili njihova rodbina potražuju od liječnika i koji proizlaze iz profesionalne djelatnosti liječnika;

(f) sporovi koji proizlaze iz povrede žigova, patena, industrijskih dizajna ili modela;

(g) sporovi koji proizlaze iz ugovora o vrijednosnim papirima;

u području radnog prava i za rješavanje potrošačkih sporova, kako je prethodno opisano

koji uključuju žrtve nasilja u obitelji (Zakon br. 3500/2006)

za određena kaznena djela, kako je predviđeno Zakonom br. 3094/2010.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

- Pokretanje postupka mirenja u sporovima iz Zakona br. 4640/2019 dopušteno je u sljedećim slučajevima:
ako se stranke nakon nastanka spora dogovore o mirenju
ako se od stranaka zatraži da pokrenu postupak mirenja i ako one na to pristanu
ako postupak mirenja naloži pravosudno tijelo druge države članice i ako to ne utječe na moralnost i javni red
ako je pokretanje postupka mirenja zakonski obvezno

ako u pisnom sporazumu između stranaka postoji klauzula o mirenju.

– Sud pred kojim je u tijeku privatni spor koji može biti podložan mirenju može, prema potrebi i uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta prema vlastitom nahođenju, pozvati stranke da primijene postupak mirenja kako bi rješile spor u bilo kojoj fazi postupka. Ako stranke na to pristanu, odgovarajući pisani pristanak uključuje se u sudski zapisnik. U tom slučaju sud mora odgoditi datum saslušanja predmeta za najmanje tri mjeseca, a najviše šest mjeseci, ne uzimajući u obzir prekide sudjenja. Isto vrijedi u ostalim slučajevima u kojima je postupak mirenja pokrenut dok je postupak suđenja u tijeku. Ako se jedna ili više stranaka pojavljuju pred sudom putem odvjetnika, punomoć obuhvaća i pristanak na pokretanje postupka mirenja za rješavanje spora.

– Pokretanje postupka mirenja za rješavanje spora uređenog privatnim pravom ne isključuje poduzimanje privremene mjere u tom sporu u skladu s odredbama Zakona o građanskom postupku. Sudac koji naredi privremenu mjeru može, prema članku 693. stavku 1. Zakona o građanskom postupku, odrediti razdoblje od najmanje tri mjeseca za podnošenje tužbe za glavni predmet.

– Državni tužitelj Prvostupanjskog suda (*Eisangeleas Protodikon*) u kontekstu svojih odgovornosti i u skladu s člankom 25. stavkom 4. točkom (a) Zakona br. 1756/1988 (Službeni list, serija I., br. 35, 1988.) ima pravo preporučiti strankama da pokrenu postupak mirenja kad je to moguće.

– Pristanak stranaka na pokretanje postupka mirenja uređen je odredbama materijalnog ugovornog prava i mora uključivati opis predmeta postupka.

– Stranke sudjeluju u postupku mirenja zajedno sa svojim pravnim zastupnikom, osim u potrošačkim i manjim sporovima, u kojima je dopuštena osobna naznočnost stranaka. U postupku u dogovoru sa strankama i izmiriteljem može sudjelovati i treća strana ako se utvrdi da je to potrebno.

– Izmiritelja imenuju stranke ili treća strana koju su odabrale sve stranke, uključujući centre za mirenje. U postupku sudjeluje samo jedan izmiritelj, osim ako se stranke pisanim putem dogovore da će sudjelovati više izmiritelja.

– Vrijeme, mjesto i ostale postupovne pojedinosti mirenja određuje izmiritelj u dogovoru sa strankama. Ako obje stranke i izmiritelj ne mogu biti fizički prisutni na istom mjestu u isto vrijeme, mirenje se može odvijati telekonferencijski putem računala ili nekog drugog telekonferencijskog sustava kojem druge stranke spora imaju pristup.

– Izmiritelji pri izvršavanju svojih dužnosti mogu komunicirati sa svakom strankom i sastajati se sa svim strankama odvojeno ili zajedno. Izmiritelj ne smije prosljediti informacije koje sazna na sastanku s jednom strankom drugoj stranki bez odobrenja stranke od koje je saznao informacije.

– Postupak mirenja načelno je povjerljiv, o njemu se ne vodi evidencija i mora se provoditi na način kojim se ne krši njegova tajnost, osim ako se stranke dogovore drukčije. Prije početka postupka sve uključene stranke moraju se pisanim putem obvezati da će čuvati povjerljivost postupka mirenja. Ta se obveza odnosi i na sve treće strane koje su uključene u postupak. Ako to žele, stranke se u pisnom obliku mogu obvezati na čuvanje povjerljivosti sadržaja sporazuma koji će možda postići unutar postupka mirenja, osim ako je njegova objava važna za provedbu sporazuma u skladu s člankom 8. stavkom 4. ili ako je potrebna radi javnog reda.

– Ako se spor iznese pred sudove ili postane podložan arbitražnom postupku, izmiritelj, stranke, njihovi pravni zastupnici i svi koji su na bilo koji način sudjelovali u postupku mirenja neće se saslušati kao svjedoci i ne mogu iznijeti informacije koje proizlaze iz postupka mirenja ili koje su s njim povezane te posebno ne smiju spominjati rasprave, izjave i prijedloge stranaka, kao ni stajališta izmiritelja, osim ako je to potrebno radi javnog reda, ponajprije kako bi se osigurala zaštita djece i maloljetnika ili kako bi se izbjegao rizik od štete za fizički integritet ili mentalno zdravlje osobe.

– Izmiritelji su u izvršavanju svojih dužnosti podložni građanskopravnoj odgovornosti samo za namjernu povredu dužnosti.

Primjena alternativnog rješavanja sporova (ARS) u praksi

Arbitražni postupak jedini je mehanizam alternativnog rješavanja sporova koji se u Grčkoj može smatrati primjenjivim.

Prema članku 99. i dalje grčkog Zakona o stečajnom postupku može se imenovati izmiritelj za postupak mirenja na zahtjev fizičke ili pravne osobe upućen stečajnom sudu (*ptochēftiko dikastirio*).

Stečajni sud utvrđuje je li zahtjev opravdan i može imenovati izmiritelja s popisa stručnjaka. Uloga je izmiritelja upotrijebiti sva odgovarajuća sredstva kako bi se postigao sporazum između dužnika i (pravno definirane) većine vjerovnika da bi se osigurao opstanak dužnikova poduzeća.

Izmiritelj može od kreditne ili finansijske institucije zatražiti sve informacije o gospodarskoj aktivnosti dužnika koje bi mogle biti korisne za postizanje sporazuma u postupku mirenja.

Ako nije moguće postići sporazum, izmiritelj odmah o tome obavješćuje predsjednika suda, koji pokreće postupak pred stečajnim sudom. U tom trenutku izmiritelj više nije nadležan.

Informacije i sposobljavanje

Središnji odbor za mirenje odgovoran je za rješavanje svih pitanja povezanih s provedbom institucije mirenja.

Središnji odbor za mirenje po vlastitom nahođenju može osnovati pododbore za brzo rješavanje i istraživanje pitanja koja proizlaze iz primjene Zakona br. 4640/2019. Ti se podobori sastoje od članova Središnjeg odbora za mirenje; ista osoba može biti član više podobora. Središnji odbor za mirenje izričito ovlašćuje te podobore za donošenje konačne odluke o pitanjima koja preuzmu, osim ako je u Zakonu br. 4640/2019 posebno navedeno da je za donošenje konačne odluke o njima odgovorna Plenarna sjednica Središnjeg odbora za mirenje.

Središnji odbor za mirenje mora se u svakom slučaju sastojati od četiriju pododbora s dvogodišnjim mandatom i odgovornostima navedenima u nastavku: „Odbor za registar izmiritelja”, koji je odgovoran za održavanje registara izmiritelja, za svako relevantno pitanje ili donošenje akta u vezi s tim registrima i za prikupljanje godišnjih izvješća o aktivnostima

„Etički i stegovni kontrolni odbor”, koji je odgovoran za usklađenost izmiritelja s obvezama koje proizlaze iz Zakona br. 4640/2019, za primjenu stegovnog prava i izricanje stegovnih mjera

„Odbor za inspekciju pružatelja sposobljavanja”, koji je odgovoran za sva pitanja povezana s tijelima za sposobljavanje izmiritelja

„Ispitni odbor”, koji je odgovoran za održavanje pismenih i usmenih ispitivanja te ocjenjivanje ispitanih izmiritelja u svrhu akreditacije.

Pružatelj sposobljavanja („pružatelj”) za izmiritelje, koji posluje s licencijom koja mu je dodijeljena posebnom obrazloženom odlukom Središnjeg odbora za mirenje

Pružatelj sposobljavanja („pružatelj”) za izmiritelje, koji posluje s licencijom koja mu je dodijeljena posebnom obrazloženom odlukom Središnjeg odbora za mirenje, jest:

A. pravna osoba privatnog prava, koju može osnovati:

jedna odvjetnička komora ili više njih zajedno

jedna odvjetnička komora ili više njih u suradnji sa znanstvenim, obrazovnim ili stručnim tijelima ili komorama.

U slučajevima (a) i (b) moguće je partnerstvo s uglednim, međunarodno priznatim stranim pružateljem sposobljavanja s iskustvom pružanja sposobljavanja za mirenje i, općenitije, iskustvom u alternativnim načinima rješavanja sporova ili mirenje.

B. Centar za obrazovanje i cjeloživotno učenje (KEDIVIM) visokog učilišta, koje ima relevantan kurikulum i čiji je rad isključivo u skladu s trenutačnim odredbama o radu visokih učilišta, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz Zakona br. 4640/2019 u pogledu kvalifikacija voditelja sposobljavanja za mirenje te minimalnog broja voditelja i korisnika sposobljavanja.

C. Fizička osoba ili pravni subjekt osnovan u skladu s aktualnim grčkim zakonom ili zakonom države članice, čija je glavna svrha pružanje sposobljavanja za mirenje i druge alternativne načine rješavanja sporova.

Koliki je trošak mirenja?

Naknada za izmiritelja slobodno se određuje putem pisani sporazuma između izmiritelja i stranaka.

Ako ne postoji pisani sporazum, naknada za izmiritelja određuje se na sljedeći način: (a) u slučajevima u kojima je postupak mirenja obvezan stranka koja pokreće postupak mirenja unaprijed plaća izmiritelju iznos od 50,00 EUR kao naknadu za obvezan početni sastanak. Obje stranke podjednako snose taj trošak. Ako se spor iznese pred sud, stranka koja nije prisustvovala postupku mirenja iako je na njega sudski pozvana ili stranka koja izmiritelju nije platila naknadu za obvezan početni sastanak morat će prema članku 176. i dalje Zakona o građanskom postupku platiti cijeli iznos naknade za obvezan početni sastanak koji je platila stranka koja je pokrenula postupak mirenja. Taj se iznos smatra sudskim troškovima neovisno o ishodu suđenja; (b) minimalna naknada za svaki sat mirenja nakon obveznog početnog sastanka iznosi 80,00 EUR i stranke podjednako snose taj trošak. Izmiritelj mora strankama staviti na raspolaganje iscrpne informacije o tome kako prima naknadu.

Je li moguće provesti sporazum koji je rezultat mirenja?

Izmiritelj, stranke i njihovi pravni zastupnici nakon mirenja potpisuju zapisnik o postupku mirenja. Ako postupak mirenja nije uspješan, zapisnik o postupku mirenja može potpisati samo izmiritelj. Bilo koja stranka može u svakom trenutku podnijeti zapisnik o sporazumu registru suda koji je nadležan za predmet i teritorijalno nadležan i pred kojim je suđenje o tom predmetu u tijeku ili će se pokrenuti. Nakon što se zapisnik o postupku mirenja dostavi sudu nije moguće pokrenuti postupak povezan s tim istim sporom u mjeri u kojoj je predmet obuhvaćen sporazumom između stranaka i svako će se suđenje koje je u tijeku prekinuti.

Nakon što se pohrani u registar nadležnog suda zapisnik o postupku mirenja predstavlja nalog za izvršenje kako je predviđeno člankom 904. stavkom 2. točkom (c) Zakona o građanskom postupku ako sporazum može biti podložan izvršenju. Sudac ili predsjednik nadležnog suda besplatno izdaje službeni primjerak.

Ako sporazum iz zapisnika o postupku mirenja sadržava i odredbe povezane s pravnim aktima koji su prema zakonu podložni javnobilježničkom aktu, prema potrebi bit će nužni javnobilježnički akti. U tom slučaju primjenjuju se propisi kojima je uređena priprema takvih javnobilježničkih dokumenata i njihova transkripcija.

Nakon što se pohrani u registar nadležnog suda zapisnik o postupku mirenja može se upotrijebiti kao pravni dokument za registraciju ili brisanje hipoteke u skladu s člankom 293. stavkom 1. točkom (c) Zakona o građanskom postupku.

Izmiriteljevom pisanim obaviješću strankama o održavanju obveznog početnog saslušanja ili pristankom na dobrovoljno pokretanje postupka mirenja iz članka 5. obustavlja se prekluzivni rok i rok zastare za zahtjeve i prava ako su ti rokovi počeli teći u skladu s odredbama materijalnog prava, kao i postupovni rokovi iz članaka 237. i 238. Zakona o građanskom postupku sve dok traje postupak mirenja.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 261., 262. i 263. Građanskog zakonika, obustavljeni prekluzivni rok i rok zastare za zahtjeve i prava u okviru materijalnog prava nastavljaju teći dan nakon izrade nacrta evidencije o nemogućnosti postizanja sporazuma ili dan nakon što se izjava o povlačenju jedne stranke iz postupka mirenja dostavi drugoj stranki i izmiritelju ili dan nakon što se postupak mirenja dovrši ili prekine na bilo koji način.

Druge poveznice

[Atenska odvjetnička komora](#)

[Ministarstvo rada i socijalnih pitanja](#)

[Pravobranitelj za potrošače](#)

[Ministarstvo pravosuđa](#)

[Grčki centar za mirenje i arbitražu](#)

Posljednji put ažurirano: 12/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikavu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Slijedeći jezici: [es](#) već su prevedeni.

Mirenje u zemljama EU-a - Španjolska

Jedan od fenomena koji posljednjih godina utječe na pravosuđe u Španjolskoj povećanje je broja sporova, što utječe na neometano funkcioniranje pravosudnog sustava.

Zbog toga se traže alternativni načini rješavanja sporova koji su učinkovitiji od onih koji se nude u okviru trenutačnog modela.

Mirenje, zajedno s arbitražom i nagodbom, jedan je od tih načina.

Komu se obrati?

Vidi pregled informacija o tome kako pronaći izmiritelja u Španjolskoj.

U kojem je području primjena mirenja dopuštena ili najčešća?

Zakonom 5/2012 od 6. srpnja 2012. o mirenju u građanskim i trgovackim stvarima u Španjolskoj je pravo prenesena Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. Tim se Zakonom uspostavlja minimalni okvir za praksu mirenja ne dovodeći u pitanje odredbe koje su donijele autonomne zajednice.

Mirenje u području radnog prava

Mirenje je vrlo često u radnim sporovima. Ponekad je obvezno pokušati mirenje prije obraćanja sudovima. Kolektivni sporovi često podliježu mirenju, a u nekim se autonomnim zajednicama mirenje primjenjuje na pojedinačne sporove.

Autonomne zajednice imaju tijela za mirenje u radnim sporovima koji su specijalizirani za takve predmete. Na nacionalnoj razini *Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje*, SIMA, (Međusavezna služba za mirenje i arbitražu) nudi besplatnu uslugu mirenja za sporove koji nisu u nadležnosti tijela [autonomnih zajednica](#).

Zakonom 36/2011 kojim se uređuju radni sudovi uvodi se prava novost uspostavom općeg pravila da se uz sve zahtjeve prilaže potvrda o tome da je prethodno pokušano mirenje ili poravnjanje pred odgovarajućom administrativnom službom, Službom za mirenje, arbitražu i nagodbu (SMAC) ili pred tijelima koji obavljaju takve funkcije na temelju kolektivnog sporazuma, iako se u sljedećem članku navode postupci koji su izuzeti od tog zahtjeva.

Zakonom 36/2011 uvodi se izričito upućivanje na mirenje ne samo tijekom nagodbe u prethodnom postupku već i nakon što je sudski postupak pokrenut.

Mirenje u području građanskog i obiteljskog prava

Zakon 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovackim stvarima uključuje mogućnost da stranke na pripremnom ročištu budu obaviještene o mogućnosti primjene mirenja radi pokušaja rješavanja spora, a sud, uzimajući u obzir svrhu sudskog postupka, može pozvati stranke da pokušaju postići sporazum kojim bi se okončao postupak ili omogućilo strankama da zatraže zaustavljanje postupka kako bi mogle pokrenuti mirenje ili arbitražu.

Zakon 5/2012 uključuje veliku promjenu u tom području prava s obzirom na to da se njime u Zakon o parničnom postupku uvodi izričito upućivanje na mirenje kao jedan od izvansudske načina okončanja postupka.

Što se španjolskog sustava tiče, postupak mirenja najviše je strukturiran i razvijen u području obiteljskog prava.

Na razini središnje vlasti, u Zakonu 15/2005 napravljen je znatan iskorak time što se mirenje smatra dobrovoljnim alternativnim sredstvom rješavanja obiteljskih sporova, a sloboda proglašava jednom od najviših vrijednosti španjolskog pravnog sustava. U njemu se propisuje da stranke u svakom trenutku mogu od suda zatražiti da zaustavi postupak kako bi mogle iskoristiti obiteljsko mirenje i pokušati postići dogovorno rješenje spornih pitanja. Nadalje, Zakonom o parničnom postupku predviđa se mogućnost da stranke, uz uzajamnu suglasnost, mogu zatražiti zaustavljanje postupka kako bi mogle obaviti mirenje, ali njime se ne zahtijeva da sud obustavi postupak *ab initio* kako bi stranke uputio na informativni sastanak niti se takav korak uopće preporučuje.

Usluge koje se nude za obiteljsko mirenje znatno se razlikuju među različitim autonomnim zajednicama, a čak i unutar iste zajednice mogu se razlikovati od jednog do drugog grada. U nekim autonomnim zajednicama tu uslugu nudi sama zajednica (na primjer u Kataloniji), dok u drugima usluge obiteljskog mirenja nude lokalna tijela (*Ayuntamientos*).

Državno sudbeno vijeće (*Consejo General del Poder Judicial*) podupire i nadzire inicijative za mirenje na različitim sudovima u Španjolskoj, uz podršku autonomnih zajednica, sveučilišta, lokalnih tijela ili udruženja.

Mirenje u području kaznenog prava

Cilj je mirenja u području kaznenog prava, s jedne strane, reintegracija počinitelja kaznenog djela, a s druge strane žrtvama osigurati naknadu štete.

U sustavu maloljetničkog pravosuđa (osobe u dobi od 14 do 18 godina) mirenje je izričito propisano kao sredstvo preodgoja maloljetnika. U tom području mirenje provode timovi za potporu koji su dio tužiteljstva za maloljetnike (*Fiscalía de Menores*), iako mirenje mogu provoditi i organizacije autonomnih zajednica te druga tijela poput udruženja.

U sustavu pravosuđa za punoljetne osobe ne postoje odredbe o mirenju, iako se ono u praksi provodi u nekim provincijama na temelju kaznenih propisa i propisa o kaznenom postupku kojima se omogućuje nagodba s tužiteljstvom i smanjenje kazne uz naknadu štete te na temelju primjenjivih međunarodnih pravila.

Mirenje se obično provodi u vezi s laksim kaznenim djelima, kao što su prekršaji, iako je mirenje, ovisno o okolnostima, isto tako moguće provesti u predmetima teških kaznenih djela.

Što se tiče nasilja u obitelji, Organskim zakonom 1/2004 o sveobuhvatnim zaštitnim mjerama protiv nasilja na temelju spola izričito se zabranjuje mirenje u predmetima koji uključuju nasilje na temelju spola. Međutim, sve je više zagovornika mirenja u toj grani pravnog sustava jer ima smisla ispitati pojedinačne predmete kako bi se procijenilo je li mirenje prikladno. U vezi s tim u Izvješću Državnog sudbenog vijeća iz 2001. o obiteljskom nasilju na temelju spola istaknuto je da bi prekršaje ili lakša kaznena djela u koja je uključeno nasilje u obitelji trebalo uputiti građanskim sudovima.

Državno sudbeno vijeće podupire i nadzire inicijative za mirenje koje se provode na lokalnim kaznenim sudovima (*Juzgados de Instrucción*), kaznenim sudovima (*Juzgados de lo Penal*) i provincijskim sudovima (*Audiencias Provinciales*). Dosad u tom području najviše iskustva imaju Katalonija i Baskija.

Mirenje u području upravnih sporova

U Zakonu o upravnim sporovima nije izričito predviđena mogućnost primjene alternativnih sredstava rješavanja sporova uz pomoć treće strane, iako se takva sredstva ni ne zabranjuju.

Tim je Zakonom isto tako predviđena mogućnost da se zakonitost upravnih aktivnosti može preispitati drugim sredstvima koja su komplementarna pravosudnjim sredstvima kako bi se sprječilo povećanje broja nepotrebnih sudskeh tužbi i osigurali jeftini i brzi načini rješavanja brojnih sporova.

 Portal pravosuđa sadržava informacije o pravosudnim tijelima u sustavima građanskog, trgovackog, kaznenog, obiteljskog i radnog prava koja pružaju usluge sudskega mirenja te o raznim uslugama izvansudskega mirenja koje nude različita strukovna udruženja.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje općenito obavlja nepristrana treća osoba koja se obvezala na čuvanje povjerljivosti.

Stranke se uz pomoć svojih odvjetnika mogu odlučiti na pokušaj mirenja i o tome obavijestiti sud ili sud može kontaktirati njih kada se smatra da predmet nije prikidan za mirenje.

U području kaznenog prava uobičajeno je da se prvo kontaktira počinitelja kaznenog djela, a tek nakon njegove suglasnosti uspostavlja se kontakt sa žrtvom kako bi se pokušalo mirenje.

Informacije i osposobljavanje

Zakonom 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovackim stvarima propisuje se da miritelj mora posjedovati službenu sveučilišnu diplomu ili završeno napredno stručno osposobljavanje te posebno osposobljavanje za obavljanje mirenja stečeno pohađanjem jednog ili više posebnih tečajeva koje izvode odgovarajuće akreditirane institucije, a koje vrijedi za obavljanje djelatnosti mirenja bilo gdje u zemlji.

Samo se u određenim zakonima i propisima u nekim autonomnim zajednicama upućuje na osposobljavanje nužno za obavljanje obiteljskog mirenja.

Općenito miritelj mora imati sveučilišno obrazovanje najmanje višeg stupnja uz 100 do 300 sati uglavnom praktičnih tečajeva koji su posvećeni mirenju.

Posebno osposobljavanje za mirenje obično nude sveučilišta i strukovna udruženja, poput udruženja psihologa ili odvjetnika.

Koliki je trošak mirenja?

Mirenje koje predloži sud općenito je besplatno.

U području radnih sporova usluge autonomnih zajednica i SIMA-e besplatne su.

U području obiteljskih sporova usluge koje nude tijela koja surađuju sa sudovima uglavnom su besplatne. U Kataloniji su troškovi postupka mirenja zakonski uređeni za osobe koje ne primaju pravnu pomoć.

U području kaznenog prava mirenje koje nude javna tijela besplatno je.

Izvan mirenja koje predlaže sud stranke mogu slobodno angažirati miritelja i platiti troškove koje dogovore. U vezi s troškovima mirenja, Zakonom 5/2012 izričito se propisuje da će, neovisno o tome je li mirenjem postignut sporazum, troškovi biti jednak podijeljeni među strankama, osim ako se one ne dogovore drukčije.

U cilju poticanja izvansudskega rješavanja sporova Zakonom 10/2012 o određenim naknadama u području pravosuđa i Nacionalnog instituta za toksikologiju i forenziku predviđa se povrat naknade ako se izvansudsakom nagodbom uštide neki troškovi pruženih usluga.

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

Zakonom 5/2012 predviđa se da stranke mogu službeno registrirati sporazum koji postignu u okviru postupka mirenja.

Ako će se sporazum o mirenju primjenjivati u nekoj drugoj državi, uz formalnu registraciju bit će potrebno ispuniti zahtjeve, ako postoje, iz međunarodnih konvencija kojih je Španjolska ugovorna stranka te propisa Europske unije.

Ako je sporazum postignut u okviru mirenja koje se odvijalo nakon početka sudskega postupka, stranke moraju zamoliti sud da odobri taj sporazum na temelju odredbi Zakona o parničnom postupku.

Mogućnost izvršenja sporazuma o mirenju ovisi o slobodi djelovanja stranaka u vezi s predmetom tog sporazuma.

Srodne poveznice

 MEĐUSAVEZNA SLUŽBA ŠPANJOLSKA ZA MIRENJE I ARBITRAŽU

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Francuska

Umjesto pokretanja postupka pred sudom, zašto ne pokušati spor rješiti mirenjem? Riječ je o obliku alternativnog rješavanja sporova u kojem ombudsman pomaže strankama u sporu u postizanju sporazumnog rješenja. U Francuskoj su vlada i pravni stručnjaci upoznati s prednostima mirenja, a zakonodavna vlast čvrsto potiče njegovu primjenu.

Kome se obrati?

U Francuskoj ne postoji središnje ili državno tijelo odgovorno za reguliranje profesije ombudsmana.

Ne postoje nacionalne, službene internetske stranice koje se odnose na mirenje. Međutim, odjeljak o mirenju postoji na stranicama www.justice.fr i na internetskim stranicama javne [službe ombudsmana za poduzeća](#) ili na stranicama service-public.fr za [mirenje u upravnim stvarima](#).

Svaki žalbeni sud objavljuje popise ombudsmana u građanskim, socijalnim i trgovačkim stvarima. Ti su popisi uvedeni člankom 8. Zakona br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća. Iako je njihova glavna svrha informiranje sudaca, mogu se u bilo kojem obliku podijeliti i sa strankama u sporu. Dostupni su na internetskim stranicama relevantnih žalbenih sudova.

U kojim je područjima mirenje dopušteno/najčešće?

Stranke se mogu odlučiti na mirenje u svakom trenutku i u svim područjima prava, osim u područjima obuhvaćenima « pravilima o javnom poretku ».

Primjerice, mirenju se ne može pristupiti radi zaobilaženja obveznih pravila o braku ili razvodu braka.

Mirenje se provodi u različitim područjima, na primjer:

sporovi u području međusudsredskih odnosa

sporovi između stanodavaca i stanara

obiteljski sporovi

sporovi u području međuljudskih odnosa unutar organizacija

sporovi među poduzećima, u pogledu izvršenja ugovora ili bilo koje druge konfliktne situacije

sporovi između poduzeća i bankarskog sustava

sporovi koji se odnose na javnu nabavu ili sporovi s državnim upravama, javnim ustanovama ili lokalnim vlastima.

Koja su pravila?

Primjena mirenja

Postupak mirenja uveden je u francusko pravo Zakonom br. 95-125 od 8. veljače 1995. o organizaciji sudova i građanskom, kaznenom i upravnom postupku. Odlukom br. 2011-1540 od 16. studenoga 2011. u francusko je pravo prenesena Direktiva 2008/52/EZ, kojom se utvrđuje okvir kojim se stranke potiču na mirno rješavanje sporova, uz pomoć treće osobe, ombudsmana. Tom je odlukom područje primjene Direktive prošireno ne samo na mirenje u prekograničnim sporovima, nego i na mirenje u unutarnjim stvarima, uz iznimku sporova povezanih s ugovorom o radu, kao i u upravnopravnim pitanjima državnog suvereniteta.

Odlukom od 16. studenoga 2011. izmijenjen je i Zakon od 8. veljače 1995. radi utvrđivanja općeg okvira za mirenje. Odlukom je definiran pojam mirenja, utvrđeni su uvjeti koje ombudsman mora ispuniti te je potvrđeno načelo povjerljivosti, koje je od ključne važnosti za uspjeh postupka mirenja.

Od 2010. ombudsman za poduzeća, imenovan uredbom predsjednika Republike i podređen ministru gospodarstva, finansija i oporavka, nudi besplatne i povjerljive usluge mirenja javnim i privatnim dionicima. Na taj način ombudsman sudjeluje u ispunjavanju cilja razvoja alternativnih oblika rješavanja sporova koji je od javnog interesa. Ombudsmanu se može obratiti u slučaju sporova među poduzećima, kad se radi o izvršavanju ugovora ili bilo kojoj drugoj konfliktnoj situaciji, u slučaju sporova koji se odnose na javnu nabavu ili sporova s državnim upravama, javnim ustanovama ili lokalnim vlastima.

Konačno, Zakonik o upravnom pravosuđu sadržava odjeljak o mirenju u upravnim stvarima koje su zatražile stranke ili sud (vidjeti članak L. 213-1 i dalje).

Sporazumno mirenje

Stranke u sporu mogu se samoinicijativno obratiti ombudsmanu. Za to nije potrebno prvo pokrenuti sudske postupke.

U svakom slučaju, stranke koje su se obratile sudu za rješavanje spora ipak mogu, ako se dogovore, iskoristiti mogućnost sporazumnog načina rješavanja spora, tražeći pomoć ombudsmana.

Mirenje po nalogu suda

U slučaju podnošenja tužbe pred sudom: „sud pred kojim se spor vodi može, uz pristanak stranaka, imenovati treću stranu da utvrdi i usporedi stajališta stranaka kako bi se rješio spor“ (članak 131-1 Zakonika o građanskom postupku).

U obiteljskim stvarima, u određenim područjima ostvarivanja roditeljskog prava ili kod privremenih mjera u slučaju brakorazvodnih parnica sud može stranke uputiti na informativni sastanak o mirenju, koji je besplatan i koji ne može dovesti ni do kakvih sankcija (članci 255. i 373-2-10 Građanskog zakonika).

Zakonom br. 2019-222 od 23. ožujka 2019. o programiranju za razdoblje od 2018. do 2022. i reformi pravosuđa u članku 373-2-10 Građanskog zakonika uvedeno je mirenje nakon donošenja presude:

„U slučaju neslaganja među strankama sud ih nastoji pomiriti.

Kako bi se roditeljima pomoglo da postignu dogovor o ostvarivanju roditeljskog prava, sud im može predložiti postupak mirenja, osim ako se jedan roditelj navodno ponašao nasilno prema drugom roditelju ili prema djetetu. Ako roditelji pristanu na mirenje, sud u tu svrhu može imenovati ombudsmana za obiteljske stvari, među ostalim i u konačnoj odluci o načinu ostvarivanja roditeljskog prava.

Osim ako se jedan roditelj navodno ponašao nasilno prema drugom roditelju ili prema djetetu, sud može roditeljima naložiti i da se sastanu s ombudsmanom za obiteljske stvari, koji će ih informirati o svrsi i tijeku mjere mirenja.“

Sud može predložiti mirenje i u upravnim stvarima: „kad upravni sud ili žalbeni upravni sud odlučuje o sporu, predsjednik sudske vijeća može, uz suglasnost stranaka, naložiti mirenje kako bi se pokušalo postići sporazum među strankama“ (članak L. 213-1. Zakonika o upravnom pravosuđu). Ista pravila vrijede pred Državnim vijećem i Vrhovnim upravnim sudom (članak L. 114-1 Zakonika o upravnom pravosuđu).

Nalog za mirenje:

Ako je tužba podnesena pred sudom, a stranke nisu pristale na mirenje, „sud im može naložiti da se sastanu s ombudsmanom koji je dužan informirati ih o svrsi i tijeku mjere mirenja u roku koji odredi sud (...)“ (članak 127-1 Zakonika o građanskom postupku).

„Obvezno“ mirenje

Nedavnim promjenama u zakonodavstvu u francusko je pravo u određenim okolnostima uvedena obvezna primjena mirenja.

Člankom 7. Zakona br. 2016-1547 od 18. studenoga 2016. o osvremenjivanju pravosudnog sustava za potrebe 21. stoljeća eksperimentalno je na 11 sudova uveden uvjet da se prije upućivanja zahtjeva sudu prvo mora pokušati obiteljsko mirenje. Na početku je bilo predviđeno da taj eksperimentalni uvjet prestane važiti do kraja 2019., no njegova primjena produljena je do 31. prosinca 2020., a zatim do 31. prosinca 2022.

Osobe koje žele izmijeniti odluku obiteljskog suda ili odredbu sporazuma koji je odobrio sud moraju prije upućivanja zahtjeva sudu prvo pokušati riješiti spor obiteljskim mirenjem. Ako to nije učinjeno, sud će odbiti zahtjev za izmjenu.

To se primjenjuje na zahtjeve koji se odnose na: mjesto uobičajenog boravišta djeteta prava na kontakt s djetetom i smještaj djeteta kod jednog od roditelja; doprinos za obrazovanje i uzdržavanje maloljetnog djeteta odluke o ostvarivanju roditeljskog prava.

Obiteljsko mirenje prije ponovnog pokretanja postupka pred sudom nije obvezno:

ako jedan roditelj zlostavlja drugog roditelja ili dijete ili ako je podnesen zahtjev za odobravanje sporazuma među strankama,

ako prema ocjeni suda postoji neki drugi opravdani razlog zbog kojeg ne treba tražiti od stranaka da pokušaju obiteljsko mirenje prije upućivanja zahtjeva sudi.

Zakonom br. 2019-222 od 23. ožujka 2019. o programiranju za razdoblje od 2018. do 2022. i reformi pravosuđa uvedena je obvezna primjena nekog od alternativnih oblika rješavanja sporova, kao što je mirenje, za zahtjeve koji se odnose na plaćanje iznosa koji ne premašuje 5000 EUR i odnosi se na spor među susjedima ili neuobičajeno uznemiravanje u susjedstvu. Prije nego što takve zahtjeve mogu uputiti sudu, stranke moraju, prema vlastitom izboru, pokušati riješiti spor mirenjem pod vodstvom sudske izmiritelje, drugim oblikom mirenja ili u okviru participativnog postupka. Ako stranke to ne učine, sud može po službeno dužnosti donijeti odluku o nedopustivosti zahtjeva. Međutim, zakonom je predviđeno pet iznimaka:

ako barem jedna od stranaka traži od suda da odobri sporazum

ako se prije upućivanja zahtjeva sudi mora podnijeti žalba tijelu koje je donijelo odluku

ako primjena nekog od oblika sporazumnog rješavanja spora navedenog u prvom podstavku nije dostupna zbog opravdanih razloga, osobito ako su sudske izmiritelje nedostupni u razumnom roku ili

ako se posebnom odredbom od suda ili upravnog tijela traži da prethodno pokuša provesti mirenje

ako je vjerovnik neuspješno pokrenuo pojednostavnjeni postupak za sporove male vrijednosti.

U sporovima pred upravnim sudom može biti obvezno prethodno mirenje, dostupno besplatno i uz ombudsmana imenovanog za svaku vrstu spora.

Trenutačno je predviđeno obvezno prethodno mirenje za sporove povezane s odlukama agencije za zapošljavanje Pôle emploi i određenim odlukama koje se odnose na određene javne dužnosnike (vidjeti Uredbu br. 2022-433 od 25. ožujka 2022. o obveznom prethodnom postupku mirenja koji se primjenjuje na određene sporove u državnoj službi i na određene sporove u socijalnim stvarima).

Mirenje u kaznenim stvarima

U skladu s člankom 41-1 Zakonika o kaznenom postupku, ako se pokaže da bi se takvom mjerom moglo osigurati naknadu štete prouzročene žrtvi, otkloniti štetu nastalu zbog kaznenog djela ili pridonijeti rehabilitaciji počinitelja, javni tužitelj može prije donošenja odluke o javnom postupku, neposredno ili preko ombudsmana javnog tužitelja, organizirati mirenje između počinitelja i žrtve na zahtjev žrtve ili uz njezin pristanak.

Mirenjem u kaznenim stvarima omogućuje se žrtvi i počinitelju kaznenog djela aktivno sudjelovanje u rješavanju problema nastalih zbog kaznenog djela te naknada štete bilo koje vrste uzrokovane kaznenim djelom. Taj postupak provodi ombudsman za kaznene stvari kojeg je imenovao javni tužitelj i njime se mora omogućiti žrtvi da se slobodno izrazi, da iznese činjenice i svoja očekivanja u pogledu pretrpljene štete i tražene naknade. U izravnom suočavanju sa žrtvom počinitelj mora postati svjestan svojih postupaka i njihovih posljedica kako bi se spriječilo ponavljanje kaznenog djela.

Ako se mjera mirenja u kaznenim stvarima ne provede zbog ponašanja počinitelja, javni tužitelj može pokrenuti postupak, osim ako se pojave novi dokazi.

Mirenje u kaznenim stvarima zabranjeno je u slučajevima nasilja počinjenog među partnerima iz članka 132-80 Kaznenog zakonika jer je cilj Zakona br. 2020-936 od 30. srpnja 2020. zaštita žrtava obiteljskog nasilja.

Pravila kojima se uređuje mirenje

„Etički kodeks“ EU-a za ombudsmane primjenjuje se na nacionalnoj razini.

Ombudsmani za poduzeća temelje svoje intervencije i na načelima javnog djelovanja.

Pružatelji „akreditiranih“ usluga obiteljskog mirenja – to jest pružatelji usluga koji primaju javna sredstva iz Fonda za obiteljski doplatak i Poljoprivrednog fonda za uzajamnu pomoć te od Ministarstva pravosuđa – obvezuju se poštovati određene standarde pružanja i kvalitete tih usluga, a koji su utvrđeni u nacionalnom referentnom okviru.

Kad je riječ o mirenju u upravnim stvarima, etička povjela za ombudsmane u upravnim sporovima donesena je 2017.

Konačno, u Uredbi br. 2017-1457 od 9. listopada 2017. o popisima ombudsmana pri žalbenim sudovima utvrđuju se uvjeti za dodavanje na takav popis. Tim se uvjetima propisuje da ombudsmani:

ne smiju biti osuđivani, proglašeni nesposobnima ni diskvalificirani zbog razloga navedenih u okružnici br. 2 kaznene evidencije

ne smiju biti počinitelji bilo kakvih djela protivnih časti, poštenju i moralu koja su dovela do disciplinske ili upravne sankcije u obliku uklanjanja s dužnosti, suspenzije, otkaza, povlačenja odobrenja ili povlačenja ovlaštenja

moraju imati dokaz o sposobnosti ili iskustvu kojim se potvrđuje njihova sposobnost pružanja usluga mirenja, za fizičke i za pravne osobe: svaka fizička osoba koja je član pravne osobe i koja provodi mjere mirenja mora ispunjavati uvjete propisane za fizičke osobe.

Informiranje i osposobljavanje

Trenutačno francuskim zakonodavstvom nije predviđeno nikakvo posebno osposobljavanje u području mirenja.

Postoji državna diploma za ombudsmana za obiteljske stvari (DEMF). Stjecanje te diplome nije nužan uvjet za pružanje usluga obiteljskog mirenja. Međutim, potrebno je za pružanje akreditiranih usluga obiteljskog mirenja.

Kad je riječ o kaznenim stvarima, fizičke osobe i pravilno prijavljene udruge ovlaštene su izvršavati funkcije mirenja u nadležnostima sudova i žalbenih sudova u skladu s postupcima navedenima u članku R. 15-33-30 Zakonika o kaznenom postupku. Ombudsmani moraju proći najmanje 35 sati početnog osposobljavanja, a zatim se kontinuirano osposobljavati do kraja svojeg radnog vijeka.

Koliki su troškovi mirenja?

Ako se stranke odluče na primjenu mirenja kao alternativnog načina rješavanja sporova, moraju platiti naknade za to mirenje, bez obzira na to je li riječ o postupku sudskega ili izvansudskega mirenja.

Mirenje je besplatno kad je pruženo u okviru jedne od brojnih javnih usluga mirenja ili kad je naloženo u kaznenim stvarima. Isto vrijedi i kad je mirenje nužan preduvjet za žalbu upravnog suda.

Naknade ombudsmana mogu biti obuhvaćene pravnom pomoći, kako je predviđeno člankom 118-9 i sljedećim člancima Uredbe br. 91-1266 od 19. prosinca 1991. Međutim, iznos tih naknada ne može biti viši od 256 EUR za jednu stranku odnosno 512 EUR za sve stranke.

Kad je riječ o mirenju po nalogu suda, sudac koji procjenjuje pravne troškove utvrđuje naknade po završetku rada ombudsmana i nakon dostavljanja izvješća ili izjave o troškovima (članak 119. Uredbe br. 91-1266 od 19. prosinca 1991.). Sudac koji procjenjuje pravne troškove utvrđuje iznos pologa i naknade (članci 131-6 i 131-13 Zakonika o građanskom postupku). Naknade nisu precizno određene zakonodavstvom, stoga se jedinični troškovi pružanja usluga obiteljskog mirenja razlikuju.

Pružatelji usluga mirenja koji primaju javna sredstva obvezali su se primjenjivati nacionalnu kliznu tarifu za finansijski doprinos obitelji troškovima. Finansijski doprinos svake od stranaka po sastanku u okviru mirenja kreće se od 2 EUR do 131 EUR, ovisno o prihodima stranaka.

Može li se sporazum o mirenju učiniti izvršivim?

Kad stranke postignu sporazum, on je za njih obvezujući, kao i svaki ugovor.

Moguće je učiniti ga izvršivim, ako stranke to žele, podnošenjem nadležnom sudu na odobrenje (vidjeti članak 1565. Zakonika o građankom postupku; članak L. 213-4 Zakonika o upravnom pravosuđu) ili ga prema Zakonu od 22. prosinca 2021. izvršivim može učiniti ured sudskega službenika putem dokumenta odvjetnika.

Kad se mirenje odvija u okviru sudskega postupka, člankom 131-12 Zakonika o građanskom postupku predviđa se da sud pred kojim se postupak vodi može, na zahtjev stranaka, odobriti sporazum koji mu stranke podnesu.

Člankom L. 111-3 stavkom 1. Zakonika o građanskim izvršnim postupcima propisuje se da su sporazumi sklopljeni u okviru mirenja po nalogu suda ili izvansudskega mirenja, a koje su redovni sudovi ili upravni sudovi učinili izvršivima, izvršive isprave.

Kad je riječ o mirenju u kaznenim stvarima, člankom 41-1 stavkom 5. Zakonika o kaznenom postupku predviđeno je da, ako se počinitelj obveza platiti štetu žrtvi, žrtva može, s obzirom na navedeno izješće, zahtijevati povrat štete u skladu s postupkom za platni nalog, sukladno pravilima utvrđenima u Zakoniku o građanskom postupku.

Posljednji put ažurirano: 20/04/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Hrvatska

Vlada RH, putem Ministarstva pravosuđa, pruža snažnu potporu (zakonodavnu, finansijsku, stručnu) razvoju i promidžbi mirenja te je ono postalo jedan od važnih dijelova Strategije reforme pravosudnog sustava.

Sudske i izvansudske mirenje

Postupci mirenja mogu se provesti na svim redovnim i specijaliziranim prvostupanjskim i drugostupanjskim sudovima (općinski, županijski, trgovački i Visoki trgovacki sud) u svim fazama sudskega postupka, dakle i tijekom trajanja žalbenog postupka. Postupke provode isključivo suci toga suda koji su prošli obuku za mirenje i koji su određeni na listi sudaca izmiritelja koju utvrđuje predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova. Sudac izmiritelj nikada ne provodi mirenje u sporu za koji je zadužen kao sudac.

Postupke mirenja izvan sudova već dugi niz godina veoma uspješno provode Centri za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, Hrvatskoj udruzi poslodavaca te Hrvatska udruga za mirenje, Hrvatska odvjetnička komora, Hrvatski ured za osiguranje, Ured za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske. Međutim, mirenje se s izabranim izmiriteljem može provesti i izvan spomenutih centara.

Temeljem Zakona o mirenju (Narodne novine, broj 18/11) te Pravilnika o registru izmiritelja i standardima za akreditiranje institucija za mirenje i izmiritelja (Narodne novine 59/11), Ministarstvo pravosuđa vodi Registar izmiritelja.

Povjerenstvo za alternativne načine rješavanja sporova

Ministarstvo pravosuđa osnovalo je i imenovalo Povjerenstvo za alternativne načine rješavanja sporova u čiji sastav su ušli predstavnici sudova, državnog odvjetništva, Ureda za socijalno partnerstvo Vlade Republike Hrvatske, HGK, HUP, HOK te Ministarstva pravosuđa.

Zadatak Povjerenstva je praćenje razvoja alternativnih načina rješavanja sporova, praćenje provedbe postojećih programa te predlaganje mjera za unapređenje razvoja alternativnih načina rješavanja sporova. Zadaća Povjerenstva je i davanje mišljenja te odgovora na upite u okviru svog djelokruga rada. Na sjednici Povjerenstva za alternativne načine rješavanja sporova održanoj dana 26. studenoga 2009. godine usvojen je Etički kodeks izmiritelja.

Zakonodavni okvir

Mirenje kao način rješavanja sporova prvi puta je regulirano posebnim propisom - Zakonom o mirenju (Narodne novine broj 163/03., stupio na snagu 24. listopada 2003.), u koji su ugrađene neke od osnovnih smjernica iz Preporuka Vijeća Europe o mirenju u građanskim i trgovackim sporovima te iz tzv. Zelene knjige o alternativnom rješavanju sporova u građanskom i trgovackom pravu Europske Unije. Zakon je izmijenjen 2009., a početkom 2011. je donesen novi Zakon o mirenju (Narodne novine broj 18/11), koji je u cijelosti stupio na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Osim Zakona o mirenju, kao najvažnijeg, postoje i drugi zakoni koji dijelom reguliraju ovu materiju, kao i podzakonski akti kojima se osigurava provedba zakona.

Postupak mirenja

Postupak mirenja pokreće se prijedlogom jedne strane u sporu koji prihvati druga strana, zajedničkim prijedlogom obje strane za mirnim rješenjem spora, odnosno prijedlogom treće osobe (npr. suca u sudsakom postupku).

Izmiritelji su osobe ili više njih koje na temelju sporazuma stranaka provode mirenje. Izmiritelji moraju biti stručno sposobljeni (stručnost i vještina izmiritelja, jedna je od bitnih komponenti uspješnog mirenja), i kontinuirano se usavršavati. U organiziranju i provođenju edukacije za miritelje od iznimne je važnosti Pravosudna akademija.

Mirenje se provodi na način o kojem su se stranke sporazumjele. Izmiritelj će pri vođenju postupka zadržati pravičan i jednak odnos prema strankama.

Izmiritelj se u postupku mirenja može sastojati sa svakom od stranaka odvojeno, a ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, izmiritelj može informacije i podatke koje je primio od jedne stranke prenijeti drugoj stranci samo uz njezin pristanak. Izmiritelj može sudjelovati u sastavljanju nagodbe i predlagati njezin sadržaj.

Nagodba sklopljena u postupku mirenja obvezuje stranke koje su ju sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti. Nagodba koja je sklopljena u postupku mirenja je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi te ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzulu ovršnosti).

Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, svaka snosi svoje troškove, a troškove postupka mirenja stranke snose na jednake dijelove, odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za mirenje.

U skladu s prevladavajućim mišljenjem eksperata s područja mirenja, svaki spor koji se vodi o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati je pogodan za postupak mirenja, a sukobljene strane treba gotovo uvijek ohrabrvati na mirno rješenje spora. Postupak mirenja je naročito pogodan u sporovima iz gospodarstva (tzv. trgovacki sporovi), kao i u prekograničnim sporovima (jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije) u građanskim i trgovackim stvarima, uz napomenu kako se u predmetne prekogranične sporove ne ubrajam porezni carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za čine ili propuste u vršenju vlasti.

Ostale poveznice

[Pronađite izmiritelja](#)

[Više informacija](#)

Posljednji put ažurirano: 20/07/2016

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Italija

Umjesto odlaska na sud, spor možete rješiti i mirenjem. To je mjera za alternativno rješavanje sporova (ARS), kojom izmiritelj pomaže osobama u sporu da postignu dogovor. Javna tijela i pravnici smatraju mirenje vrlo učinkovitim alatom.

1. Kome se moram obratiti?

Sustav građanskog i trgovackog mirenja, kojem je cilj rješavanje sporova koji se odnose na bilo koje pravo kojeg se stranke mogu odreći ili koje mogu prenijeti (*diritti disponibili*), u Italiji je uveden [Zakonodavnom uredbom br. 28/2010](#).

Usluge mirenja pružaju tijela za mirenje koja mogu biti javna ili privatna i koja se upisuju u registar tijela za mirenje (*registro degli organismi di mediazione*) koji vodi Ministarstvo pravosuđa.

Sve informacije koje se odnose na mirenje mogu se pronaći na internetskim stranicama [Ministarstva pravosuđa](#).

Registar [akreditiranih tijela za mirenje](#) objavljen je na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa.

Registar bi vam trebao omogućiti stupanje u kontakt s tijelom za mirenje po vašem izboru te angažiranje izmiritelja koji su članovi tog tijela. Dodatne informacije mogu se dobiti izravno od predmetnog tijela.

2. U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Tijela za mirenje mogu pomoći u izvansudskom rješavanju sporova u bilo kojem građanskom ili trgovackom sporu koji se odnosi na prava kojih se stranke mogu odreći ili koja mogu prenijeti. U Italiji je mirenje uvjet za pokretanje postupaka koji se odnose na suvlasništvo, stvarna prava, diobu, nasljeđstvo, obiteljske ugovore, zakupe, zajmove za upotrebu, zakupe društava, osiguranje, bankarske i finansijske ugovore, naknade štete proizašle iz liječničke odgovornosti i klevete putem tiska ili drugih sredstava oglašavanja. U takvim predmetima stranku mora zastupati odvjetnik. Mirenje može biti i fakultativno, na zahtjev suda ili na temelju obvezu koju su stranke ugovorile.

3. Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Pravila kojima se uređuje mirenje u građanskim i trgovackim stvarima trenutačno su utvrđena Zakonodavnom uredbom br. 28/2010 (kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom br. 69 od 21. lipnja 2013., pretvorenom u Zakon br. 98 od 9. kolovoza 2013., a potom [Uredbom sa zakonskom snagom br. 132 od 12. rujna 2014.](#), pretvorenom uz izmjene u [Zakon br. 162 od 10. studenoga 2014.](#) i [Zakonodavnu uredbu br. 130 od 6. kolovoza 2015.](#)) i Ministarskim dekretom br. 180/2010.

4. Obuka

Osoba koja želi postati izmiritelj mora ispunjavati zahtjeve propisane člankom 4. stavkom 3. točkom (b) Ministarskog dekreta br. 180/2010: posebice, mora imati stupanj obrazovanja ili diplomu koja odgovara najmanje sveučilišnoj diplomi nakon studija u trajanju od tri godine ili biti član strukovne udruge ili organizacije; mora imati završen najmanje dvogodišnji tečaj za obnavljanje znanja pri organizacijama koje provode obuku, a koje je akreditiralo Ministarstvo pravosuđa; za vrijeme dvogodišnjeg razdoblja ponovne obuke mora sudjelovati u najmanje dvadeset slučajeva mirenja kao vježbenik.

Organizacije koje provode obuku i koje izdaju potvrde u kojima je navedeno da su izmiritelji završili potrebne tečajeve obuke javna su ili privatna tijela koja je akreditirala Ministarstvo pravosuđa pod uvjetom da ispunjavaju određene zahtjeve.

5. Koliko mirenje košta?

Kriteriji koji određuju naknadu za mirenje (*indennità di mediazione*), koja se sastoji od naknade za pokretanje postupka i naknade za samo mirenje, navedeni su u članku 16. Ministarskog dekreta br. 180/2010.

Iznosi su navedeni u tablici A priloženoj dekretnu. Iznosi variraju ovisno o vrijednosti predmeta spora.

6. Je li moguće da dogovor postignut mirenjem postane izvršan?

U članku 12. Zakonodavne uredbe br. 28/2010 navodi se da, ako sve stranke koje sudjeluju u mirenju imaju odvjetnika, dogovor koji su potpisale stranke i sami odvjetnici čini izvršnu ispravu za prisilno izvlaštenje (*espropriazione forzata*), obvezu prijenosa određene imovine (*esecuzione per consegna e rilascio*), izvršenje pozitivne ili negativne obveze (*esecuzione degli obblighi di fare e non fare*) i upis sudske hipoteke (*ipoteca giudiziale*). Odvjetnici potvrđuju da je dogovor u skladu s obveznim odredbama i javnom politikom. U svim ostalim slučajevima dogovor koji se prilaže zapisniku, na zahtjev stranke, rješenjem odobrava predsjednik suda nakon što utvrdi da je formalno ispravan i u skladu s obveznim odredbama i zahtjevima javne politike. U slučaju prekograničnog spora poput onih navedenih u članku 2. Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008., zapisnik odobrava predsjednik suda pod čijom se nadležnošću dogovor provodi.

7. Je li pristup bazi podataka izmiritelja besplatan?

Trenutačno Ministarstvo pravosuđa na svojim internetskim stranicama redovito objavljuje popis tijela za mirenje i izmiritelja registriranih pri svakom tijelu za mirenje.

[Ovo je poveznica](#) navedena u odjeljku 1.; pristup stranici neograničen je i besplatan.

Posljednji put ažurirano: 17/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Cipar

Kome se obratiti?

Za informacije o mirenju u Cipru obratite se Ministarstvu pravosuđa i javnog reda (*Ypouρεγείο Δικαιοσύνης και Διμοσίας Τάχεος*), Odvjetničkoj komori Cipra (*Pankyprios Dikigorikós Sýllagos*), Ciparskoj trgovinskoj i industrijskoj komori (*Kypriako Emporikó και Viomichanikó Epimelitírio*) ili Ciparskoj znanstveno-tehničkoj komori (*Epistimonikó Technikón Epimelitírio Kýprou*).

U kojem je području dopušteno i/ili u kojem se području najčešće traži mirenje?

Mirenje se može pokrenuti za rješavanje svakog građanskog sporu, bez obzira na to je li riječ o prekograničnom sporu, uključujući trgovacke sporove, pod uvjetom da uključene stranke pristanu na to. Taj se zakon ne primjenjuje ni na obiteljske ni na radne sporove koji ne spadaju u prekogranične sporove.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

U skladu sa Zakonom o određenim pitanjima mirenja u građanskim sporovima iz 2012. (Zakon 159(I)/2012) stranke sporazumno imenuju miritelja. Postupak je neformalan. U dogovoru s miriteljem stranke se dogovaraju o postupku koji treba slijediti, njegovu trajanju, povjerljivosti postupka, naknadi miritelju i uvjetima plaćanja te o svim drugim pitanjima koja smatraju potrebnima.

Koliki je trošak mirenja?

U skladu sa zakonom prije pokretanja postupka mirenja stranke se dogovaraju o različitim pitanjima, u dogovoru s miriteljem, uključujući način utvrđivanja naknade za miritelja i uvjete plaćanja miritelja te o svim drugim troškovima postupka. Stoga ne postoji fiksni trošak mirenja, već on u osnovi ovisi o složenosti predmeta.

Je li moguće prisilno izvršiti sporazum postignut u postupku mirenja?

Ako stranke postignu sporazum o nagodbi, takav sporazum u pisanim oblicima sastavlja miritelj, a obje stranke zajedno, ili jedna od njih uz izričitu suglasnost druge stranke, mogu sudu podnijeti zahtjev za izvršenje sporazuma o nagodbi. Taj bi sporazum u tom slučaju trebalo izvršiti na isti način kao i sudske odluke. Posljednji put ažurirano: 11/03/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [LV](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Latvija

Umjesto odlaska na sud, zašto ne biste pokušali svoj spor rješiti mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja sporova pri kojoj neutralni izmiritelj strankama u sporu pomaže postići sporazum. Vlada i pravosudni stručnjaci u Latviji upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se obrati?

Mirenje kao način rješavanja građanskih sporova u Latviji je trenutačno u početnoj fazi. Ne postoji središnje vladino tijelo nadležno za regulaciju profesije izmiritelja.

Vijeće za mirenje

[Vijeće za mirenje](#) (*Mediācijas padome*) udruga je osnovana 25. srpnja 2011. koja okuplja niz udruga registriranih u Latviji koje djeluju u području mirenja. Cilj je udruge uspostaviti zajedničke standarde osposobljavanja izmiritelja i uvesti certifikaciju za programe osposobljavanja, izraditi i usvojiti kodeks ponašanja za izmiritelje te zastupati ovlaštene izmiritelje, iznositi svoja stajališta nacionalnim i lokalnim tijelima, drugim tijelima i dužnosnicima i davati mišljenja o zakonodavnim pitanjima i pravnoj praksi u odnosu na mirenje.

Vijeće za mirenje osnovale su sljedeće udruge:

Mirenje i alternativno rješavanje sporova (*Mediācija un ADR*),

Integrirano mirenje u Latviji (*Integrētā mediācija Latvijā*),

Integracija za društvo (Centar za podršku žrtvama) (*Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs)*),

Udruga trgovачkih izmiritelja (*Komercmediatoru asociācija*).

Mirenje i alternativno rješavanje sporova

Udruga [Mirenje i alternativno rješavanje sporova](#) (*Mediācija un ADR*) osnovana je 7. travnja 2005. Njezini su ciljevi sljedeći:

promicanje postupnog uvođenja i uporabe alternativnih metoda rješavanja sporova (mirenja, posredovanja, nepristranog utvrđivanja činjenica, stručnih izješča, arbitraže itd.) u Latviji,
sudjelovanje u donošenju politika, npr. u radnim skupinama koje osnivaju javna tijela,
poticanje poboljšanja standarda stručnih kvalifikacija članova udruge te pružanje najviše moguće razine usluga mirenja i alternativnog rješavanja sporova,
okupljanje stručnjaka za alternativno rješavanje sporova radi postizanja zajedničkih ciljeva,
suradnja s međunarodnim organizacijama te drugim fizičkim i pravnim osobama.

Organizacija strankama u sporovima i njihovim zastupnicima pruža savjete o izboru stručnjaka te održava predavanja i seminare o mirenju i alternativnom rješavanju sporova. Neki članovi organizacije aktivni su izmiritelji specijalizirani za građanske i kaznene predmete. Članovi su svoje pregovaračke i miriteljske vještine stekli u Latviji i inozemstvu, tijekom osposobljavanja uz iskusne izmiritelje i stručnjake za rješavanje sukoba iz Sjedinjenih Država, Ujedinjene Kraljevine, Njemačke i drugih zemalja.

Integrirano mirenje u Latviji

Udruga [Integrirano mirenje u Latviji](#) (*Integrētā mediācija Latvijā – IMLV*) osnovana je 10. kolovoza 2007. Odlike društva utemeljenog na viziji te udruge uključuju uspješno rješavanje sporova, jednaku zastupljenost interesa svih stranaka te human i nepristran postupak rješavanja sporova utemeljen na suradnji. IMLV je osnovana u bliskoj suradnji s njemačkom udrugom *Integrierte Mediation*. Planira se suradnja u područjima obrazovanja, dodatnog osposobljavanja, nadzora, uvođenja usluge mirenja i usvajanja dobre prakse.

IMLV nastoji promicati razvoj mirenja na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini uključivanjem mirenja u postupke rješavanja sporova u okviru institucija i organizacija te u rad stručnjaka i društvo u cjelini.

U svrhu postizanja tog cilja udruga IMLV postavila si je sljedeće zadatke:

promicanje i razvijanje ideje integriranog mirenja u Latviji kao modernog, visokokvalitetnog oblika rješavanja sporova,

promicanje suradnje između stručnjaka, organizacija i institucija,

definiranje i zagovaranje koncepcata integriranog mirenja te njegovih prednosti,

informiranje i obrazovanje javnosti o konceptima i mogućnostima integriranog mirenja,

jačanje svijesti o uspjesima integriranog mirenja,

organiziranje osposobljavanja u području mirenja i mogućnosti integracije u razna područja,

provođenje studija i istraživanja.

IMLV okuplja razne stručnjake, uključujući aktivne izmiritelje, u cilju integracije miriteljskih vještina u njihove aktivnosti te jačanja javne svijesti o mirenju kao održivom izboru za rješavanje sporova.

Integracija za društvo (centar za podršku žrtvama)

[Centar za podršku žrtvama](#) udruge *Integracija za društvo* započeo je s radom 2003. godine. Njegov je glavni cilj pružati podršku žrtvama kaznenih djela. Od 2004. osobje uključuje 20 izmiritelja s velikim iskustvom u postupcima mirenja koje mogu primijeniti u rješavanju građanskih i upravno-pravnih sporova.

U kojim je područjima primjena mirenja dopustiva i/ili najčešća?

Mirenje je moguće u mnogim područjima. Najčešće bi se moglo upotrebljavati u području građanskih sporova proizašlih iz obiteljskog i trgovackog prava.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Rješavanje sporova mirenjem u potpunosti je dobrovoljno.

Mirenje nije preduvjet za pokretanje određenih vrsta sudske postupaka ili nastavak sudske postupaka.

Mirenje u Latviji ne podliježe nikakvim vanjskim zakonima i propisima.

Obavješćivanje i osposobljavanje

Web-mjesto o mirenju: <http://www.mediacija.lv>.

U okviru udruge *Mirenje i alternativno rješavanje sporova te Integracija za društvo* djeluju instruktori koji pružaju osnovnu obuku u području mirenja za buduće izmiritelje te obuku za stjecanje osnovnih vještina za rješavanje sukoba korisnih u poslovnom i osobnom okruženju.

Koliko košta mirenje?

Rješavanje građanskih sporova mirenjem nije besplatno. Troškovi mirenja ovise o nekoliko čimbenika: kvalifikacijama i iskustvu izmiritelja, složenosti spora, broju potrebnih sastanaka i drugim čimbenicima.

Međutim, u slučajevima koji se odnose na interes i prava djece, Odbor za vanjske poslove i poslove mirenja Obiteljskog suda u Rigi (*Rīgas Bāriņtiesas Ārlietū un samierināšanas pārvalde*) osobama s boravištem u Rigi pruža besplatne usluge. Sporovi se uglavnom odnose na uzdržavanje, dogovore djetetovu boravištu, pravo na posjete, skrbništvo i odgoj djeteta.

Može li sporazum na temelju mirenja biti izvršiv?

[Direktivom 2008/52/EC](#) utvrđeno je da osobe umiješane u spor mogu zatražiti da se pisani sporazum postignut mirenjem proglaši izvršivim. Države članice moraju obavijestiti Komisiju o sudovima i drugim tijelima koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Latvija još nije dostavila te podatke.

Poveznice

[Mediācija.lv](#)

Posljednji put ažurirano: 05/04/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Luksemburg

Umjesto pokretanja postupka pred sudom, zašto ne pokušati rješiti spor mirenjem? Riječ je o obliku alternativnog rješavanja sporova u kojem izmiritelj pomaže strankama u sporu da postignu sporazumno rješenje. Vlada i pravnici praktičari u Luksemburgu upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se treba obratiti?

Ne postoji središnje tijelo koje je odgovorno za uređivanje djelatnosti izmiritelja.

Osim mirenja u posebnim sektorima (bankarski sektor, sektor osiguranja itd.) te [ombudsmana](#), koji je zadužen za mirenje u upravnim stvarima, te Odbora ombudsmana za prava djeteta ([Ombudskommittee fir t'Rechter vun de Kanner](#)), mirenjem se bave i sljedeća pravna udruženja:

[Luksemburško udruženje za mirenje i odobrene izmiritelje](#) (Association luxembourgeoise de la médiation et des médiateurs agréés – neprofitna organizacija ALMA)

[Centar za mirenje u građanskim i trgovačkim sporovima](#) (Centre de médiation civile et commerciale – CMCC)

[Centar za mirenje](#) (Centre de médiation (neprofitna organizacija))

[Centar za mirenje u socijalno-obiteljskim sporovima](#) (Centre de médiation SocioFamiliale, kojim upravlja zaklada Pro Familia).

U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Mirenje je dopušteno uglavnom u:

upravnim predmetima

kasnenim predmetima

obiteljskim predmetima

trgovačkim predmetima i

sporovima u području međususjedskih odnosa.

Mirenje u građanskim i trgovačkim sporovima sporazuman je i povjerljiv postupak koji provodi neovisan, nepristran i kompetentan izmiritelj. Može se odnositi na cijeli spor ili na dio spora. Obuhvaća izvansudski postupak mirenja i sudski postupak mirenja, a važnu ulogu u tom obliku mirenja ima obiteljsko mirenje.

Kad je riječ o **izvansudskom postupku mirenja** (*médiation conventionnelle*), bilo koja strana može predložiti drugoj strani / drugim stranama da pristupe rješavanju spora mirenjem u bilo kojoj fazi sudskega postupka, neovisno o bilo kojem sudsakom ili arbitražnom postupku, a najkasnije do početka glavne rasprave.

Kad je riječ o **sudskom postupku mirenja** (*médiation en justice* ili *médiation judiciaire*), sud je već počeo voditi parnični postupak u građanskom, trgovačkom ili obiteljskom sporu i može u bilo kojem trenutku pokrenuti sudske postupak mirenja, sve do početka glavne rasprave. To se ne primjenjuje na predmete pred Kasacijskim sudom ili postupke privremene pravne zaštite. Sud može pozvati stranke na mirenje na vlastitu inicijativu ili na zajednički zahtjev samih stranaka, ali u svakom se slučaju zahtjeva da stranke budu suglasne s time. U ograničenom broju jasno određenih predmeta u sporovima iz područja obiteljskog prava sud može strankama predložiti mjeru mirenja i potom organizirati besplatan informativni sastanak na kojem se strankama objašnjavaju načela, postupak i učinci mirenja.

U **kasnenim predmetima** državni tužitelj može, pod određenim uvjetima i prije odluke o pokretanju kaznenog progona, odlučiti primijeniti postupak mirenja ako je vjerojatno da se time:

može osigurati naknada štete žrtvi ili

mogu rješiti problemi nastali zbog kažnjivog djela ili

može pridonijeti rehabilitaciji počinitelja.

Primjena postupka mirenja ne isključuje mogućnost da se naknadno ipak pokrene kazneni progon, primjerice ako dođe do kršenja uvjeta iz postupka mirenja.

Postoje li posebna pravila kojih se treba pridržavati?

Mirenje je potpuno dobrovoljan postupak.

Postupci mirenja u upravnim stvarima, kasnenim predmetima i posebnim sektorima uređuju se posebnim zakonodavstvom.

Informiranje i osposobljavanje

Izmiritelj u kaznenim stvarima

[Zakonom od 6. svibnja 1999.](#) i [Uredbom Velikog Vojvodstva od 31. svibnja 1999.](#) uveden je sustav mirenja u kaznenim stvarima. Prije odluke o pokretanju kaznenog progona državni tužitelj može odlučiti primijeniti postupak mirenja ako smatra da je vjerojatno da se time može osigurati naknada štete žrtvi, pridonijeti rehabilitaciji počinitelja ili se mogu rješiti problemi nastali zbog kažnjivog djela. Ako državni tužitelj odluči primijeniti postupak mirenja, za izmiritelja može imenovati bilo koju osobu koja za to ima odobrenje.

Odobrenje:

svaka osoba koja želi postati odobreni izmiritelj u kaznenim stvarima može podnijeti zahtjev ministru pravosuđa, koji će o odobrenju odlučiti nakon savjetovanja s glavnim državnim tužiteljem.

Izmiritelj u građanskim i trgovačkim stvarima

 Zakonom od 24. veljače 2012. uspostavljen je nacionalni zakonodavni okvir za mirenje u građanskim i trgovačkim stvarima dodavanjem nove glave u novi Zakonik o građanskom postupku. Tim se zakonom u nacionalno pravo prenosi Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima, pri čemu se utvrđuje da se načela za prekogranične sporove preuzeta iz te direktive primjenjuju i na nacionalne sporove. Taj je zakon dopunjen **Uredbom Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012., u kojoj se utvrđuju postupak za odobrenje izmiritelja za potrebe sudske i obiteljske mirenja, program posebnog osposobljavanja u području mirenja i održavanje besplatnih informativnih sastanaka.** Izmiritelj je treća strana kojoj je dužnost saslušati stranke zajedno ili, prema potrebi, odvojeno radi rješavanja njihova spora. Izmiritelj strankama ne nameće rješenje, nego ih potiče na to da u pregovorima postignu sporazumno rješenje spora.

Usluge sudske mirenja i obiteljske mirenja može pružati odobreni ili neodobreni izmiritelj. Odobreni izmiritelj fizička je osoba koju je ministar pravosuđa ovlastio za provođenje mirenja.

U izvansudskom postupku mirenja i mirenju u prekograničnim sporovima stranke mogu angažirati i neodobrenog izmiritelja.

Odobrenje:

za odobravanje izmiritelja nadležan je ministar pravosuđa. U izvansudskom postupku mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima izmiritelji ne moraju biti odobreni.

Svaka fizička osoba može podnijeti zahtjev za dobivanje odobrenja ako ispunjava: 1. uvjete utvrđene u Zakonu od 24. veljače 2012., kojim se u novi Zakonik o građanskom postupku uvodi mirenje u građanskim i trgovačkim stvarima te 2. uvjete utvrđene u Uredbi Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012., u kojoj se utvrđuju postupak za odobrenje izmiritelja za potrebe sudske i obiteljske mirenja, program posebnog osposobljavanja u području mirenja i održavanje besplatnih informativnih sastanaka.

U skladu s Direktivom 2008/52/EZ i člankom 1251-3. stavkom 1. trećim podstavkom Zakona od 24. veljače 2012. o mirenju pružatelji usluga mirenja koji ispunjavaju jednake ili u osnovi usporedive zahtjeve u drugoj državi članici Europske unije izuzeti su od zahtjeva o dobivanju odobrenja u Velikom Vojvodstvu Luksemburu.

Odobrenje se izdaje na neodređeno vrijeme.

U članku 1251-3. stavku 2. novog Zakonika o građanskom postupku i u Uredbi Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012. utvrđuju se uvjeti koje fizičke osobe koje žele dobiti odobrenje moraju kumulativno ispuniti:

kandidat za izmiritelja mora biti časna i stručna, neovisna i nepristrana osoba s odgovarajućim osposobljavanjem

kandidat mora priloziti izvadak iz luksemburške policijske evidencije ili sličan dokument koji izdaju nadležna tijela u državi u kojoj je podnositelj zahtjeva imao boravište posljednjih pet godina

kandidat mora uživati građanska prava i imati pravo na ostvarivanje političkih prava i

kandidat mora imati završeno posebno osposobljavanje u području mirenja u obliku:

diplome magistra mirenja Sveučilišta u Luksemburgu ili drugog sveučilišta, ustanove visokog obrazovanja ili druge ustanove koja nudi istu razinu osposobljavanja, određenih u skladu sa zakonima i drugim propisima države članice Europske unije ili

trogodišnjeg radnog iskustva i završenog posebnog osposobljavanja u području mirenja, kako je propisano člankom 2. Uredbe Velikog Vojvodstva od 25. lipnja 2012. ili

osposobljavanja u području mirenja koje je priznato u nekoj od država članica Europske unije.

Sveučilište u Luksemburgu nudi poseban **program osposobljavanja u području mirenja (u obliku magistarskog studija).**

Koliki je trošak mirenja?

Mirenje je često besplatno. Ako se naplaćuje naknada, to će biti jasno navedeno.

U **izvansudskom postupku mirenja** naknade izmiritelja određuju se slobodno. Stranke plaćaju naknade i troškove u jednakim omjerima, osim ako se dogovore drukčije.

U **sudske i obiteljske mirenja** naknade se određuju Uredbom Velikog Vojvodstva.

Je li moguće prisilno izvršiti sporazum postignut u postupku mirenja?

Sporazumi postignuti u okviru **građanskog i trgovačkog mirenja** imaju jednaku dokaznu snagu kao i odluka suda. Sporazumi postignuti mirenjem, bez obzira na to jesu li zaključeni u Luksemburgu ili u drugoj državi članici Europske unije, izvršivi su u Europskoj uniji na temelju Direktive 2008/52/EZ. Nakon što ga djelomično ili u cijelosti odobri nadležni sud sporazum dobiva svojstvo ovršne isprave.

Zakonom od 24. veljače 2012. Direktiva je prenesena u nacionalno pravo, čime je mirenje izjednačeno s postojećim sudske postupcima.

Ostale poveznice

Ministarstvo pravosuđa

 Luksemburško udruženje za mirenje i odobrene izmiritelje (neprofitna organizacija ALMA)

 Centar za mirenje u građanskim i trgovačkim sporovima (CMCC)

 Centar za mirenje u građanskim i trgovačkim sporovima (neprofitna organizacija CMCC)

 Centar za mirenje (neprofitna organizacija)

 Centar za mirenje u socijalno-obiteljskim sporovima

Posljednji put ažurirano: 11/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikavu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Malta

Umjesto odlaska na sud, zašto ne rješiti sporove mirenjem? Mirenje je oblik alternativnog rješavanja sporova u kojem izmiritelj strankama pomaže postići dogovor. Vlada i pravnici praktičari u Malti upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se obratiti?

Vladino tijelo odgovorno za mirenje na Malti je Centar za mirenje Malte, koji je osnovan na temelju Poglavlja 474. **Zakona o mirenju iz 2004.** Centar za mirenje predstavlja forum kojem se stranke u sporu mogu obratiti, odnosno kojem stranke u sporu mogu biti upućene kako bi rješile spor posredstvom izmiritelja.

Centru se možete obratiti kontaktirajući tajnika na sljedećoj adresi: 158 Triq il-Merkanti, Valletta VLT 1176.

Centar možete kontaktirati i telefonskim putem na broj +356 23279220 ili slanjem e-poruke na adresu info@mediation.mt.

Centar stranama daje popis izmiritelja koje je Centar ovlastio i traži od njih da odaberu izmiritelja koji je prihvatljiv za sve. Ne dogovore li se stranke o odabiru izmiritelja prihvatljivog za sve, Centar će za izmiritelja odrediti osobu koja je sljedeća na popisu ovlaštenih izmiritelja.

U kojim je područjima mirenje dopušteno i/ili najčešće?

Mirenje je dopustivo u sporovima koji obuhvaćaju građanske, obiteljske, socijalne, trgovачke i industrijske stvari. Trebalo bi napomenuti da se mirenje u području obiteljskih stvari odnosi na određene obiteljske sporove, kao što su sporovi oko naslijedstva ili sporovi koji se odnose na obiteljska poduzeća. Ne obuhvaćaju rastavu ili razvod koji su u nadležnosti Građanskog suda (obiteljski odjel) i uređeni su posebnim zakonodavstvom.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje je dobrovoljan postupak. Međutim, stranke u svakom postupku mogu zajednički zahtijeti od suda da zaustavi postupak kako bi spor pokušale riješiti mirenjem. Nadalje, sud može samoinicijativno zaustaviti postupak na razdoblje jednako trajanju postupka mirenja i uputiti stranke da pokušaju rješiti spor mirenjem. Međutim, treba naglasiti da je mirenje u obiteljsko-pravnim predmetima obvezno, prvenstveno u predmetima rastave, viđanja djece, brige za djecu i skrbništva nad djecom te uzdržavanja djece i/ili bračnih drugova.

Centar za mirenje Malte ima **Kodeks ponašanja** kojeg se izmiritelji moraju pridržavati tijekom postupaka mirenja.

Kodeks sadržava implicitne disciplinske mjere. Primjerice, daje **Upravnom odboru** Centra ovlasti da pokrene disciplinski postupak protiv svakog izmiritelja čije ponašanje nije u skladu s ponašanjem ili ne odgovara ponašanju propisanom načelima Kodeksa. Svakom će se izmiritelju za kojeg se utvrdi da je prekršio bilo koju odredbu Kodeksa ili se ponio nedolično ime izbrisati s popisa izmiritelja na razdoblje koje Upravni odbor smatra odgovarajućim.

Informacije i osposobljavanje

U skladu s Kodeksom ponašanja za izmiritelje, izmiritelji bi trebali aktivno pratiti i iskoristiti mogućnosti za obrazovanje i osposobljavanje kojima se promiče stručnost u mirenju jer se takve mogućnosti mogu povremeno pojaviti. Centar za mirenje Malte povremeno organizira tečajeve osposobljavanja za izmiritelje. Prvi tečaj, posvećen vještinama mirenja, održan je u srpnju 2008. godine. Drugi tečaj, čiji je cilj bio omogućiti stručno usavršavanje vještina mirenja s naglaskom na psihološke, socijalne i pravne aspekte razvoda braka, održan je od 16. do 18. travnja 2009. godine.

Koliki je trošak mirenja?

Iznos naknade uređen je odredbama 2. i 4. Pravne obavijesti br. 309 iz 2008. godine. kako je izmijenjena Pravnom obavijesti br. 365 iz 2020. (vidjeti [link](#))

Podzakonski akt 474.01.

U postupcima mirenja povezanima s **Obiteljskim sudom**, stranke mogu uz obostranu suglasnost same izabrati izmiritelja s popisa izmiritelja koje je u tu svrhu ovlastio ministar pravosuđa (u tom slučaju same snose troškove mirenja) ili im, alternativno, sud odredi izmiritelja, po načelu rotacije, s popisa izmiritelja koje je ministar pravosuđa imenovao sudskim izmiriteljima (u tom slučaju naknade za rad izmiritelja plaćaju tajnik građanskih sudova i tribunalala).

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

U skladu s [Direktivom 2008/52/EZ](#) mora biti moguće zahtijevati da se sadržaj pisanog sporazuma postignutog mirenjem izvrši. Zakon o mirenju iz 2004. izmijenjen je Zakonom br. IX. iz 2010. ponajprije u svrhu prenošenja odredbi Direktive kojima se uređuju prekogranični sporovi kako bi se one primjenjivale i u domaćim slučajevima.

Druge poveznice

[Centar za mirenje Malte](#)

[Zakon o mirenju iz 2004., Malta](#)

[Direktiva 2008/52/EZ](#)

Posljednji put ažurirano: 19/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [nl](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Nizozemska

U okviru mirenja stranke zajedno rješavaju svoj spor pod vodstvom neovisnog izmiritelja. Ta vrsta izvansudskog rješavanja sporova ima mnoge prednosti. U mnogim je slučajevima potrebno samo kratkotrajno mirenje, što omogućuje izbjegavanje dugotrajnih i skupih sudskih postupaka. Mirenje pomaže i u očuvanju odnosa među strankama jer one zajedno rade na pronalaženju rješenja.

Kome se trebam obratiti?

U Nizozemskoj postoje razni registri izmiritelja. [Nizozemska federacija izmiritelja](#) (*Mediatorsfederatie Nederland – MfN*) vodi [Registar izmiritelja](#) (koji je prije bio poznat kao Registrar NMI). MfN je federacija koja predstavlja najveća udruženja izmiritelja u Nizozemskoj. U registru MfN-a nalaze se samo oni izmiritelji koji ispunjavaju pažljivo utvrđene standarde kvalitete. Nizozemska vlada primjenjuje standarde MfN-a kao osnovu za registar izmiritelja koji rade u okviru sustava za pravnu pomoć ([registar](#) Odbora za pravnu pomoć (*Raad voor Rechtsbijstand*)). Postoji i [Međunarodni registar za alternativno rješavanje sporova \(ARS\)](#).

Adresa Nizozemske federacije izmiritelja:

Westblaak 140

3012 KM Rotterdam

Poštanska adresa:

Poštanski pretinac 21499

3001 AL Rotterdam

Telefonski broj: 010-201 23 44

E-adresa: info@mediatorsfederatiel.nl

U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Mirenje je uvijek dopušteno, a najčešće se primjenjuje u građanskim predmetima i javnopravnim predmetima. Već niz godina mirenje je moguće i u kaznenim predmetima.

Postoje li posebna pravila kojih se treba pridržavati?

Primjena mirenja potpuno je dobrovoljna. Pravom se od stranaka koje sudjeluju u mirenju ne zahtijeva da potpišu sporazum o mirenju, koji sadržava odredbe o pitanjima kao što su povjerljivost i zastupanje stranaka. Međutim, prema [MfN-ovu Pravilniku o mirenju iz 2017. \(Mediationreglement 2017\)](#) stranke koje se koriste uslugama MfN-ova izmiritelja moraju potpisati sporazum o mirenju.

Izmiritelji MfN-a moraju se pridržavati MfN-ova kodeksa ponašanja i poštovati njegov Pravilnik o mirenju. Ako netko ima pritužbu na rad izmiritelja, može je podnijeti Zakladi za kvalitetu rada izmiritelja (*Stichting Kwaliteit Mediators – SKM*).

Informacije i osposobljavanje

Da bi bili uvršteni u Registar izmiritelja, izmiritelji moraju završiti priznati osnovni tečaj osposobljavanja u području mirenja, položiti teorijski ispit, proći procjenu i dostaviti potvrdu o dobrom ponašanju (*Verklaring Omrent het Gedrag – VOG*).

Moraju i stalno obnavljati svoje znanje tako da u svakom razdoblju od tri godine zadovolje određene zahtjeve. Konkretnije, u svakom razdoblju od tri godine moraju voditi barem devet mirenja, s ukupno barem 36 sati kontakta, a u svakoj godini moraju dovršiti barem dva mirenja, s ukupno barem osam sati kontakta. Od devet mirenja koje moraju voditi u svakom razdoblju od tri godine barem tri mirenja moraju završiti tako da se postigne pisani sporazum, a najviše tri mirenja mogu voditi zajedno s drugim izmiriteljem. Osim toga, u svakom razdoblju od tri godine izmiritelji moraju skupiti 48 PE bodova (stručno usavršavanje). Neke od tih bodova moraju skupiti u okviru sudjelovanja u istorazinskim raspravama. Izmiritelji svake tri godine moraju sudjelovati i u istorazinskom ocjenjivanju. Istorazinsko ocjenjivanje mjera je za osiguravanje kvalitete, a uključuje postupak u okviru kojeg neovisan i nepristran izmiritelj ocjenjuje jesu li usluge drugog izmiritelja na razini prosječnog standarda koji se može očekivati od stručnjaka. Drugim riječima, izmiritelji koji se nalaze u nizozemskom Registru izmiritelja podliježu strogim zahtjevima u pogledu kvalitete.

Koliki su troškovi mirenja?

Različiti izmiritelji mogu naplaćivati različite satnice. Na cijenu satnice izmiritelja utječu čimbenici kao što su iskustvo, stručno obrazovanje i područje specijalizacije. Stoga je razborito prije početka mirenja zatražiti od izmiritelja informacije o cijeni njihove satnice i o dodatnim troškovima koji bi mogli biti povezani s mirenjem. Izmiritelji uvek moraju navesti svoje troškove. Troškovi mirenja ovise i o trajanju procesa mirenja i o broju savjetovanja s izmiriteljem. Cijena izmiritelja u prosjeku je 150 EUR po satu (bez PDV-a).

Ako sami ne možete platiti izmiritelja, mogli biste dobiti pravnu pomoć ako ispunjavate određene kriterije. Ako imate pravo na pravnu pomoć, platit ćeće samo dio troškova razmjerne svojim prihodima.

Kliknite [ovde](#) za više informacija o troškovima mirenja.

Je li moguće prisilno izvršiti sporazum koji je sklopljen mirenjem?

Propisi dopuštaju da osobe uključene u spor zatraže da pisani sporazum sklopljen mirenjem bude prisilno izvršiv.

Druge poveznice

[Nizozemska federacija izmiritelja](#)

[Troškovi mirenja](#)

[MfN-ov Pravilnik o mirenju iz 2017.](#)

Posljednji put ažurirano: 14/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikavu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Austrija

Umjesto odlaska na sud zašto svoj spor ne biste rješili mirenjem? Riječ je o alternativnom postupku rješavanja sporova, pri čemu izmiritelj pomaže strankama u sporu postići sporazum.

Koga mogu kontaktirati?

Savezno ministarstvo pravosuđa vodi [popis registriranih izmiritelja](#). Svi izmiritelji koji se nalaze na tom popisu završili su posebno osposobljavanje.

Ne postoji središnje tijelo zaduženo za usluge mirenja.

Postoje strukovna i nestrukovna udruženja koja nude usluge mirenja i nekoliko nevladinih organizacija koje pružaju podršku izmiriteljima.

Kad bi se trebalo odlučiti za mirenje?

U građanskim predmetima mirenje se može koristiti za rješavanje sporova u kojima bi redovni sudovi u pravilu donosili odluku. Stranke u sporu mogu dobrovoljno izabrati mirenje kako bi same pronašle rješenje spora.

U nekim sporovima koji se odnose na susjedska prava stranke moraju pokušati riješiti sporno pitanje izvan suda prije nego što mogu podnijeti tužbu sudu. To mogu učiniti upućivanjem predmeta odboru za mirenje tako da preko okružnog suda traže sklapanje nagodbe prije sudskog postupka (postupak poznat kao „prätorischer Vergleich“) ili mirenjem.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Ne postoje posebna pravila za izmiritelje ni kodeks o postupanju. Određena prava i obveze odnose se samo na izmiritelje koji se nalaze na registriranom popisu.

Izmiritelji se ne unose u registar prema specijalizaciji u određenom području, kao što su obiteljski, zdravstveni ili građevinski sporovi, već se pojedinosti o području u kojem registrirani izmiritelj radi unose odvojeno.

Svatko koji završi posebno osposobljavanje i ispunjava [uvjete](#) može biti upisan kao registrirani izmiritelj. „Izmiritelj“ nije zaštićeni stručni naziv. Ipak, naziv „registrirani izmiritelj“ ne mogu koristiti neovlaštene osobe.

Informacije i osposobljavanje

Dodatne informacije, uključujući pojedinosti o osposobljavanju i uvjetima potrebnima da bi se osoba registrirala kao izmiritelj u Austriji, možete pronaći [ovde](#). Informacije su dostupne samo na njemačkom.

Koja je cijena mirenja?

Mirenje u pravilu nije besplatno.

Privatni izmiritelj i stranke u sporu dogovaraju naknade za mirenje.

Može li sporazum na temelju mirenja biti izvršiv?

Na temelju [Direktive 2008/52/EZ](#) stranke u sporu moraju imati mogućnost podnošenja zahtjeva da pisani sporazum koji je rezultat mirenja postane izvršan. Države članice trebale bi naznačiti koji su sudovi ili druga tijela zadužena za zaprimanje takvih zahtjeva.

Sadržaj sporazuma koji je rezultat mirenja u Austriji izvršan je samo ako je sporazum sastavljen u obliku nagodbe (*Vergleich*) pred sudom ili javnobilježničkog akta pred javnim bilježnikom.

Posljednji put ažurirano: 28/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikavu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [PL](#) nedavno je izmijenjena. Naši

prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Poljska

Umjesto odlaska na sud, vrijedi pokušati sporove riješiti mirenjem. To je oblik alternativnog rješavanja sporova (ARS) u kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići dogovor. I vlada i pravni stručnjaci u Poljskoj vrlo su svjesni prednosti mirenja.

Kome se obrati?

U Ministarstvu pravosuđa je 2010. ustrojen odsjek nadležan za pitanja koja se odnose na mirenje, koji trenutačno djeluje u **Odsjeku za žrtve zločina i promicanje mirenja** (*Wydział ds. Pokrzywdzonych Przestępstwem i ds. Promocji Mediacji*) u okviru Odjela za međunarodnu suradnju i ljudska prava. Popratne informacije o aktivnostima povezanim s mirenjem mogu se pronaći na [web-mjestu Ministarstva pravosuđa \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#). Ministarstvo pravosuđa posljednjih godina posebnu pozornost posvećuje pitanjima povezanim s razvijanjem i popularizacijom mirenja i drugih oblika ARS-a u Poljskoj i povećanjem učinkovitosti pravosudnog sustava i njegove dostupnosti građanima.

Na inicijativu Ministarstva 2010. imenovana je **mreža koordinatora za mirenje**.

Na osam prizivnih sudova, svim regionalnim sudovima i u šest područja okružnih sudova trenutačno radi 120 koordinatora (sudaca, probacijskih službenika i izmiritelja).

Što se tiče savjeta i mišljenja, ministar pravosuđa surađuje sa **Socijalnim vijećem za alternativno rješavanje sporova i sukoba** (*Spółeczną Radą ds.*

Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów) (dalje u tekstu „Vijeće za ARS“ - adresa e-pošte: adr_rada@ms.gov.pl), koje ima važnu ulogu u promicanju ideje mirenja i komunikacije između središnje države, pravosudnog sustava i izmiritelja.

Vijeće je prvi put imenovano naredbom ministra od 1. kolovoza 2005. kao tijelo koje ministra savjetuje o pitanjima u vezi s alternativnim rješavanjem sporova i sukoba u širem smislu. Postignuća Vijeća u prvom mandatu uključuju donošenje sljedećih dokumenata:

[Etički kodeks poljskih izmiritelja \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (svibanj 2008.)

[Norme za stručno usavršavanje izmiritelja \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (listopad 2007.)

[Norme za vođenje mirenja i postupke mirenja \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (lipanj 2006.).

Vijeće za ARS imenovano je na drugi mandat naredbom ministra pravosuđa od 3. travnja 2009. (koja je izmijenjena naredbom ministra pravosuđa od 1. srpnja 2011.). Najvažniji je dokument koji je Vijeće pripremilo u tom mandatu [Uspostava sustavnih promjena \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (ozujak 2012.).

Vijeće se trenutačno sastoji od 23 predstavnika iz područja znanosti i izmiritelja s praktičnim iskustvom te predstavnika nevladinih organizacija, akademskih institucija i državnih tijela.

Ovlaсти Vijeća prije svega obuhvaćaju izradu preporuka za pravila o radu nacionalnog sustava za alternativno rješavanje sporova i:

prilagodbu sustava ARS-a zahtjevima zakonodavstva EU-a

razvijanje jedinstvenog obrasca za mirenje u poljskom pravnom sustavu

promicanje pridržavanja normi u postupcima mirenja

promicanje mehanizama ARS-a kao načina za rješavanje sukoba nastalih između predstavnika pravosuđa i sudskog osoblja, službi za izvršavanje zakona i javnosti

stvaranje institucijskog okruženja u kojem se omogućuje razvijanje posebnih oblika ARS-a

provođenje ostalih *ad hoc* projekata za razvijanje mirenja u Poljskoj.

Postoji i velik broj nevladinih organizacija i poduzeća koji imaju važnu ulogu u promicanju mirenja i utvrđivanju njegovih internih normi. Te organizacije same donose svoje norme u pogledu stručnog usavršavanja, zahtjeva koje trebaju ispuniti kandidati koji žele postiti izmiritelji, načina mirenja, etičkih normi i dobre stručne prakse. Ta su pravila interna i odnose se samo na izmiritelje koji su članovi tih organizacija.

Među **najvećim organizacijama** su:

[Poljski centar za mirenje \(Polskie Centrum Mediacji\)](#)

[Udruženje izmiritelja u obiteljskopravnim predmetima \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych\)](#)

[Nacionalno udruženje izmiritelja \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#)

[Centar za mirenje organizacije Partners Polska \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#)

[Poljsko udruženje za arbitražu \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#)

Centar za mirenje Donje Śleske (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

Uz to, stručna tijela provode institucijske aktivnosti za promicanje mirenja. Među njima su:

[Centar za mirenje Vrhovne odvjetničke komore \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnnej Radzie Adwokackiej\)](#)

[Centar za mirenje u trgovačkim predmetima Nacionalne udruge odvjetnika \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#)

Centri za mirenje regionalnih odvjetničkih udruga (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Centri za mirenje regionalnih Vijeća javnih bilježnika (Okręgowa Rada Notarialna).

Nevladine organizacije, u okviru svojih zakonskih dužnosti, i sveučilišta mogu imati vlastite popise stalnih izmiritelja (*stały mediator*). Informacije o popisima i centrima pružaju predsjednici okružnih sudova. Popise izmiritelja u kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike osiguravaju predsjednici okružnih sudova.

U kojim je područjima primjena mirenja dopuštena i/ili najčešća?

Sporovi se mirenjem mogu rješavati u brojnim područjima. U skladu s poljskim zakonima mirenje se može rabiti u sljedećim stvarima:

građanskim

trgovačkim

iz radnog prava

iz obiteljskog prava

maloljetničkim

kaznenim

sudbeno-upravnim.

Iscrpni podaci o mirenju mogu se naći u [brošurama i letcima koje izrađuje i distribuira Ministarstvo pravosuđa](#).

Danas se mirenje najviše rabi u kaznenim i građanskim stvarima. U razdoblju od 2011. do 2012. najbrži rast broja predmeta koji su se rješavali mirenjem zabilježen je u području obiteljskog i trgovačkog prava.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje je dobrovoljan način rješavanja sporova i sukoba i provodi se na temelju:

sporazuma o mirenju ([izvansudske mirenje](#))

odлуke suda o upućivanju na mirenje ([mirenje po uputi suda](#)).

Ne odaberu li stranke izmiritelja, sud ima pravo s popisa osoba s odgovarajućim kvalifikacijama odrediti izmiritelja koji će sudjelovati u postupku. U kaznenim predmetima koji uključuju maloljetnike izmiritelja određuje sud.

Mirenje je, između ostalog, uređeno Zakonom o građanskom i kaznenom postupku, Zakonom o predmetima koji uključuju maloljetnike i Zakonom o troškovima u građanskim predmetima. Podzakonskim propisima doneseni su instrumenti kojima se iscrpno uređuje postupak mirenja u pogledu određenih vrta predmeta.

U pogledu **maloljetnika**, propisima se uređuju:

uvjeti koje moraju ispuniti ustanove i osobe koje su ovlaštene voditi postupak mirenja

registrovacija ustanova i osoba koje su ovlaštene voditi postupak mirenja

stručno usavršavanje izmiritelja

opseg i uvjeti pristupa izmiritelja spisu predmeta

oblík i opseg izvješća o napretku i ishodu postupka mirenja.

Propisima o **kaznenim stvarima** utvrđuju se:

uvjeti koje moraju ispuniti ustanove i osobe koje su ovlaštene voditi postupak mirenja

imenovanje i razrješenje ustanova i osoba koje su ovlaštene voditi postupak mirenja

doseg i uvjeti pristupa ustanova i osoba ovlaštenih za vođenje postupka mirenja spisu predmeta

način mirenja i postupak kojeg se valja pridržavati u postupku mirenja.

U **obiteljskopravnim predmetima** na izmiritelje se primjenjuju dodatni zahtjevi u pogledu njihova obrazovanja i iskustva (psihologija, osposobljenost za rad u nastavi, sociologija ili pravo i praktične vještine vođenja mirenja u obiteljskopravnim predmetima).

Provodenim propisom utvrđuju se iznosi naknade i pravo izmiritelja na naknadu troškova u građanskom postupku (vidi u nastavku - Koliki je trošak mirenja?)

Informacije i stručno usavršavanje

Osnovne informacije o mirenju u Poljskoj mogu se pronaći na [web-mjestu Ministarstva pravosuđa](#), uključujući, između ostalog, izvatke iz pravnih akata povezanih s mirenjem, međunarodne pravne instrumente o mirenju i [dokumente i preporuke koje sastavlja Vijeće za ARS](#), te elektroničke verzije plakata objavljenih u svrhu promicanja ideje mirenja. [Objavljaju se i najnovije informacije o radu na promicanju mirenja](#) i o radnjama koje se na nacionalnoj i regionalnoj razini poduzimaju u vezi s Međunarodnim danom rješavanja sporova. Na tom web-mjestu navode se i [informacije, prijevodi i primjeri dobre prakse iz drugih zemalja](#).

Mirenje je uključeno u opće pravno obrazovanje i izobrazbu tužitelja i sudaca, a i u programe za stručno usavršavanje tužitelja i sudaca u [Državnoj školi za suce i tužitelje \(Krajowa Szkoła Sędziownictwa i Prokuratury\)](#).

Stručno usavršavanje koordinatora za mirenje provedeno je po nalogu Ministarstva pravosuđa radi pripreme koordinatora za mirenje u sljedećim područjima: komunikacije, upravljanje timom i rad s izmiriteljima.

Izmiritelji sami odabiru tečajeve koje nude centri za mirenje, sveučilišta i druga tijela.

Ministarstvo pravosuđa vodi statistiku o mirenju, uključujući o:

broju predmeta koje je na mirenje uputio sud

broju postignutih nagodbi

uvjetima nagodbi (za mirenje u kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike)

broju izvansudskih postupaka mirenja (za mirenje u građanskim stvarima)

U razdoblju od 2011. do 2012. u okviru projektnih aktivnosti na sudovima, u sjedištima pokrajinskih policijskih uprava i centrima za mirenje distribuirali su se vodiči, letci i brošure s informacijama o različitim vrstama mirenja i njihovo uporabi u praksi. Na televiziji, radiju i putem plakata provedena je kampanja kako bi se javnost informirala o mirenju. Ministarstvo pravosuđa redovito ažurira i distribuiru brošure, letke i obavijesti priložene uz postupovne dokumente i plakate koji su besplatno dostupni i na [web-mjestu Ministarstva](#).

Poljska već pet godina slavi Međunarodni dan rješavanja sporova, a ministar pravosuđa organizira nacionalnu konferenciju posvećenu toj temi. Osim toga, u mnogim gradovima na regionalnoj i lokalnoj razini održavaju se deseci manjih konferencijskih događanja, seminara i rasprava kako bi se obilježio taj dan.

Koliki je trošak mirenja?

Informacije o mirenju besplatno distribuiru Ministarstvo pravosuđa. [Istraživanjem](#) se pokazalo kako je mirenje isplativije od sudskog postupka.

U kaznenim stvarima i u predmetima koji uključuju maloljetnike **stranke ne plaćaju troškove mirenja** – ti troškovi podmiruju se sredstvima iz državne blagajne.

Opće je pravilo da u ostalim vrstama predmeta **naknada** ovisi o dogovoru između izmiritelja i stranaka. Međutim, izmiritelj može pristati mirenje *pro bono*.

U građanskim stvarima, troškove snose stranke. Uobičajeno je da svaka stranka plati polovicu troškova, osim ako se dogovore drukčije. U postupcima mirenja koji se pokreću na temelju sudske odluke, izmiriteljeva naknada u neimovinskim sporovima iznosi 60 PLN (približno 15 EUR) za prvo ročište te 25 PLN (približno 6 EUR) za svako sljedeće ročište. Odnosi li se postupak na imovinu, izmiriteljeva naknada iznosi 1 % vrijednosti predmeta spora (ne manje od 30 PLN (približno 7,5 EUR) i ne više od 1 000 PLN (oko 250 EUR)). Izmiritelj ima pravo i na naknadu troškova (primjerice za podmirenje troškova korespondencije, telefonskih razgovora i najma sobe). Troškovima se dodaje i PDV.

Ako je u postupku mirenja postignuta nagodba, 75 % sudske pristojbi vraća se stranci koja je predmet iznijela pred sud. U postupcima za razvod ili rastavu braka, nadoknađuje se 100 % iznosa pristojbi.

U izvansudskim mirenjima visinu izmiriteljeve naknade i naknade njegovih troškova određuje centar za mirenje ili se stranke o njima s izmiriteljem dogovaraju prije početka mirenja. Stranke ne mogu biti oslobođene plaćanja troškova izmiritelja čak i ako su oslobođene plaćanja sudske pristojbi. Izmiritelj se može odreći svoje naknade u objema vrstama mirenja (u sudsakom i izvansudsakom postupku).

Je li moguće izvršiti sporazum postignut mirenjem?

U **građanskim stvarima**, ako su stranke postigle nagodbu, ona se dodaje zapisniku. Izmiritelj stranke obavješćuje kako potpisivanjem nagodbe daju suglasnost za njezinu podnošenje sudu na potvrđivanje. Zapisnik s nagodbom izmiritelj prosjeđuje sudu, a primjerak zapisnika šalje strankama. Sud bez odlaganja provodi postupak za potvrđivanje ili daje izjavu o izvršivosti nagodbe iz postupka mirenja. Sud će odbiti potvrditi nagodbu ili dati izjavu o njezinu izvršivosti, u cijelosti ili djelomično, ako je nagodba u suprotnosti sa zakonom, protivna dobrom običajima, ako joj je svrha izbjegavanje zakona, ako je zbunjujuća ili sadržava protutječnosti koje su u suprotnosti sa zakonitim interesima zaposlenika. Nagodba iz postupka mirenja koju je sud potvrdio i proglašio izvršivom ima pravnu valjanost sudske nagodbe i može se izvršiti.

Obiteljskopravni predmeti obuhvaćeni nagodbom mogu se odnositi na mirenje bračnih drugova, utvrđivanje uvjeta rastave, pitanja koja se tiču roditeljskog prava, kontakte s djecom, zadovoljenje obiteljskih potreba, uzdržavanje i alimentaciju te na imovinska i stambena pitanja. Nakon rastave roditelja ili bračnih drugova moguće je postići dogovor i o stvarima kao što su putovnica, odabir djetetova obrazovanja, kontakti s ostalim članovima obitelji i upravljanje djetetovom imovinom.

U građanskim stvarima početkom mirenja prekida se rok zastare.

U kaznenim predmetima i predmetima koji uključuju maloljetnike, nagodba postignuta mirenjem ne zamjenjuje sudska presudu i za sud nije obvezujuća, međutim, sud bi na okončanju postupka trebao poštovati sadržaj te odluke. Uvjetima nagodbe može biti obuhvaćeno sljedeće: formalna ispruka, odšteta za materijalnu i nematerijalnu štetu, društveno koristan rad, obveze prema stranci koja je pretrpjela gubitak, obveze prema društvu u cjelini itd.

Posljednji put ažurirano: 25/09/2014

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Portugal

Osim arbitraže i sudova za sporove male vrijednosti (*julgados de paz* – mirovni sudovi), jedan od mehanizama za alternativno rješavanje sporova (ARS) u Portugalu je i mirenje. Zakonom br. 29/2013 od 19. travnja 2013. („Zakon o mirenju“) utvrđen je nacionalni okvir za mirenje kao jedan od mehanizama za alternativno rješavanje sporova. Neovisno o prirodi spora koji je predmet mirenja, Zakonom su utvrđena opća načela koja se primjenjuju na postupak mirenja u Portugalu i pravni propisi o mirenju u području građanskog i trgovackog prava i javnog mirenja. Zakon o mirenju sadržava sljedeće definicije: „mirenje“ je oblik alternativnog rješavanja sporova koje provode javna ili privatna tijela u okviru kojeg dvije ili više stranki u sporu pokušavaju postići sporazum dobrovoljno i uz pomoć izmiritelja

„izmiritelj“ je nepristrana i neovisna treća strana koja nije ovlaštena nametnuti tijek postupka strankama koje sudjeluju u mirenju i koja im pomaže u postizanju konačnog sporazuma o predmetu spora.

Priroda mirenja i sporazuma koji proizlaze iz mirenja

Rješavanje sporova mirenjem u potpunosti je **dobrovoljno**. Mirenje je **povjerljiv** postupak. Pravo na povjerljivost može se zanemariti samo ako je to od općeg interesa, osobito kako bi se zaštitili najbolji interesi djeteta, ili kad je u pitanju fizički ili psihički integritet osobe ili kad je to potrebno zbog provedbe sporazuma koji je postignut mirenjem, i to samo u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se zaštitele zainteresirane strane. Sadržaj rasprava u postupku mirenja sud **ne smije upotrebljavati kao dokaz**.

Sporazum postignut mirenjem **izvršiv je**:

ako se odnosi na spor koji može biti predmet mirenja i ako se zakonom ne zahtijeva da ga sud ratificira

ako ga stranke mogu postići

ako je postignut mirenjem u skladu s uvjetima utvrđenima zakonom

ako njegov sadržaj ne povređuje pravni poredak

ako je u njegovu postizanju sudjelovao izmiritelj uvršten na popis izmiritelja koji vodi Ministarstvo pravosuđa, a koji je dostupan [ovdje](#).

Sporazum o mirenju postignut mirenjem u drugoj državi članici EU-a koji ispunjava točke a) i d) izvršiv je ako je izvršiv i u okviru pravnog sustava te države.

Područja u kojima je mirenje dopušteno i najčešće se koristi

Mirenje je dopušteno u područjima građanskog, trgovackog, obiteljskog, radnog i kaznenog prava. Javni sustav mirenja obuhvaća postupke mirenja u području obiteljskog, radnog i kaznenog prava, a svako područje ima posebna pravila.

Mirovni sudovi (*julgados de paz*) pružaju uslugu mirenja koja se provodi u bilo kojem sporu koji može biti predmet mirenja, čak i ako je izvan njihove sudske nadležnosti.

Status izmiritelja

Zakon o mirenju sadržava posebno poglavje kojim se utvrđuju prava i obveze izmiritelja (članci od 23. do 29.). Izmiritelji moraju djelovati i u skladu s [Europskim kodeksom ponašanja za izmiritelje](#).

Ne postoji javno tijelo za osposobljavanje izmiritelja, već privatni subjekti certificirani pri Glavnoj upravi za pravosudnu politiku (*Direcção-Geral da Política de Justiça*) na temelju Provedbenog ukaza Ministarstva (*Portaria*) br. 345/2013 od 27. studenoga 2013.

Troškovi mirenja

Svaka stranka koja želi iskoristiti **javne usluge mirenja u području obiteljskog prava** plaća 50 EUR, osim:

ako joj je dodijeljena pravna pomoć

ako je predmet upućen na mirenje odlukom pravosudnog tijela u skladu s člankom 24. pravnog okvira za postupak građanskog skrbništva (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*)

ako su stranke, na vlastiti zahtjev ili uz pristanak, upućene na mirenje odlukom pravosudnog tijela ili povjerenstva za zaštitu djece i mladih kao dio pokrenutog postupka za zaštitu djece.

Usluge mirenja u području kaznenog prava pružaju se besplatno.

Svaka stranka koja želi iskoristiti **javne usluge mirenja u području radnog prava** plaća pristojbu od 50 EUR, ne dovodeći u pitanje dodjelu pravne pomoći.

Pristojbama za javne usluge mirenja treba pridodati i **pristojbe koje naplaćuju izmiritelji registrirani za pružanje tih usluga**. Iznosi su fiksni, ali ovise o tome je li postignut sporazum i koje su mjere poduzete radi postizanja sporazuma.

Ako se postigne sporazum u **mirenju koje provode mirovni sudovi (*julgados de paz*)**, svaka stranka plaća 25 EUR.

Troškove privatnog mirenja određuje izmiritelj kojeg su odabrale stranke.

Ostale korisne informacije

Glavna uprava za pravosudnu politiku je državno tijelo odgovorno za upravljanje javnim sustavom mirenja preko Ureda za alternativno rješavanje sporova (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios – GRAL*). [Glavna uprava za pravosudnu politiku](#). Glavna uprava za pravosudnu politiku ne daje informacije o tome kako pronaći izmiritelja, ali vodi [popise izmiritelja u okviru javnih usluga mirenja](#). U skladu sa zakonodavstvom o javnom mirenju, izmiritelj se odabire automatski nakon što se donese odluka o rješavanju spora mirenjem.

Posljednji put ažuriran: 25/01/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Mirenje u zemljama EU-a - Slovačka

Umjesto odlaska na sud, zašto svoj spor ne biste rješili mirenjem? Mirenje je vrsta alternativnog rješavanja sporova u okviru kojeg izmiritelj pomaže strankama u sporu da postignu sporazum. Vlada i pravni stručnjaci u Slovačkoj upoznati su s prednostima mirenja.

Kome se treba obratiti?

Internetske stranice [slovačkog Ministarstva pravosuđa](#) sadržavaju [dio o mirenju](#) dostupan isključivo na slovačkom.

U kojim je područjima mirenje dopušteno i/ili najčešće?

Mehanizmi mirenja opisani su u Zakonu br. 420/2004 o mirenju, kako je izmijenjen, kojim se mijenja nekoliko zakona i propisuje sljedeće:

način provođenja mirenja;

temeljna načela mirenja i

organizacija i učinci mirenja.

Ovaj se Zakon primjenjuje na sporove proizašle iz odnosa u okviru građanskog prava, obiteljskog prava, trgovackog prava i radnog prava.

Mirenje je izvansudski postupak u kojem uključene stranke uz pomoć izmiritelja rješavaju spor proizašao iz njihovih ugovornih ili drugih pravnih odnosa. To je postupak u kojem dvije ili više stranaka u sporu rješavaju spor uz pomoć izmiritelja.

§ U članku 170. stavku 2. Zakona br. 160/2015, tj. Zakona o parničnom postupku, kako je izmijenjen, navodi se sljedeće: „Gdje god je to moguće i prikladno, sud će nastojati spor riješiti sporazumno ili će preporučiti strankama da pokušaju postići sporazumno rješenje mirenjem.“

Informiranje i sposobljavanje

Dio [o mirenju](#) na internetskim stranicama slovačkog Ministarstva pravosuđa sadržava informacije o mirenju na slovačkom jeziku. Za više informacija posjetite internetske stranice [Europske pravosudne mreže](#).

Koliki su troškovi mirenja?

Mirenje je usluga koja se plaća. Naknada za izmiritelja individualna je i obično se temelji na satnici ili paušalnoj pristojbi. Mirenje je poslovna djelatnost i nema fiksnih troškova.

Je li moguće izvršiti sporazum koji je rezultat mirenja?

[Direktivom 2008/52/EZ](#) strankama pisanih sporazuma koji je rezultat mirenja dopušta se da zatraže da sadržaj sporazuma bude izvršan. Države članice o tome će obavijestiti sudove i druga tijela nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Mirenje je neformalan, dobrovoljan i povjerljiv postupak za izvansudsko rješavanje sporova uz pomoć izmiritelja. Cilj mirenja je postizanje sporazuma prihvatljivog za obje stranke.

Sporazum koji proizlazi iz postupka mirenja mora biti u pisanim obliku. Primjenjuje se prvenstveno na ugovorne stranke i obvezujući je za njih. Na temelju tog sporazuma stranka nositelj prava može podnijeti zahtjev za sudsko izvršenje odluke ili zapljenu pod sljedećim uvjetima:

sporazum je sastavljen u obliku javnobilježničkog akta;

sud ili arbitražno tijelo prihvatiće sporazum kao nagodbu.

Ako se ne postigne sporazum o mirenju, predmet se može rješavati na sudu.

Druge poveznice

[Ministarstvo pravosuđa Slovačke Republike](#)

Posljednji put ažurirano: 19/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Engleska i Wales

Umjesto odlaska na sud, zašto svoj spor ne biste rješili mirenjem? Mirenje je mjera alternativnog rješavanja spora (ADR) pri kojoj neutralni miritelj strankama u sporu olakšava postizanje sporazuma. Vlada i pravnici praktičari Engleske i Walese svjesni su prednosti mirenja te se zalažu za promicanje i upotrebu mirenja za rješavanje sporova kao alternative odlasku na sud, u predmetima u kojima je to primjereni. Vaš predmet možda ispunjava uvjete za financiranje iz pravne pomoći (ako su zadovoljeni uobičajeni propisani kriteriji).

Koga možete kontaktirati?

Ministarstvo pravosuđa odgovorno je za politiku u područjima građanskog i obiteljskog mirenja, uključujući njegovo promicanje, s obzirom na to da se odnosi samo na Englesku i Wales.

Građansko mirenje

Kako bi se osigurala kvaliteta mirenja na koje upućuje sud u građanskim sporovima (isključujući obiteljske sporove u nadležnosti Engleske i Waleza), Ministarstvo pravosuđa i Služba sudova i tribunala Njezinog veličanstva (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service, HMCTS*) utvrdili su dva postupka mirenja u građanskim sporovima kojima stranke mogu rješavati sporove ovisno o vrijednosti spora. Usluga mirenja za sporove male vrijednosti usluga je koja se nudi i vodi unutar HMCTS-a za predmete koji pripadaju kategoriji sporova male vrijednosti, odnosno predmete vrijednosti koja je obično manja od 10 000 funti. U predmetima čija je vrijednost veća od 10 000 funti, Ministarstvo pravosuđa surađuje s [Vijećem za građansko mirenje \(Civil Mediation Council, CMC\)](#) na uspostavi programa za davanje ovlasti u okviru kojeg bi organizacije koje nude uslugu mirenja mogle podnijeti zahtjev za uvrštenje u registar mirenja u građanskim sporovima, a sudovi bi im mogli upućivati stranke u primjerenim slučajevima. Vijeće za građansko mirenje je organizacija koja zastupa pružatelje usluga mirenja u građanskim i trgovackim sporovima.

Mirenje u obitelji

U slučaju obiteljskih sporova, mirenje je samoregulirano te u njemu sudjeluju članske organizacije ili tijela za davanje ovlasti s kojima su miritelji povezani. Ta tijela ujedinila su se u [Vijeću za mirenje u obitelji \(Family Mediation Council, FMC\)](#) s ciljem usklađivanja standarda u mirenju u obitelji. Još jedna funkcija Vijeća za mirenje u obitelji jest zastupanje svojih organizacija osnivačica i pružatelja usluga mirenja u obitelji u poslovanju članova struke s vladom.

Vijeće za mirenje u obitelji je nevladino tijelo te ima središnju ulogu u odnosu na svoje organizacije članice – sve su one nevladine organizacije/udruge i članice osnivačice Vijeća za mirenje u obitelji. Najistaknutije su sljedeće organizacije:

Grupa ADR (ADR Group),

Udruga obiteljskih miritelja (Family Mediators Association),

Nacionalno mirenje u obitelji (National Family Mediation),

Zbor obiteljskih miritelja (College of Family Mediators),

Razrješavanje (Resolution),

Komora pravnih savjetnika (The Law Society).

Vlada trenutačno nema planova za uspostavu regulatornog tijela u području građanskog mirenja ili mirenja u obitelji.

Ovlaštenog građanskog miritelja možete naći u registru mirenja u građanskim sporovima koji je dostupan na [web-mjestu pravosuđa](#). Pretraživanjem registra možete naći pružatelja usluga mirenja u svojoj okolini. Cijena mirenja temelji se na fiksnoj pristojbi, a ovisi o vrijednosti spora. Strankama koje si ne mogu priuštiti trošak mirenja, a ispunjavaju uvjete, dostupna je besplatna usluga mirenja koju nudi LawWorks. LawWorks možete kontaktirati telefonom na **01483 216 815** ili putem [web-mesta društva LawWorks](#).

Tražilica usluga mirenja u obitelji dostupna je na [web-mjestu GovUK](#) (koje se prije nazivalo DirectGov): [tražilica usluga mirenja u obitelji](#). Dežurni telefon za mirenje u obitelji više ne postoji.

Informacije o pravnoj pomoći, uključujući informacije o tome ispunjavate li uvjete za pravnu pomoć, možete naći u službi za informacije o pravnoj pomoći na novom [web-mjestu Gov.UK](#) na stranici [check-legal-aid](#). <https://www.gov.uk/check-legal-aid>

U kojem području je primjena mirenja dopustiva i/ili najčešća?

Mirenje se može koristiti za rješavanje niza svakodnevnih građanskih i trgovačkih sporova, uključujući sporove u području stanovanja, poslovne sporove, sporove na radnom mjestu, sporove male vrijednosti, sporove koji se odnose na dugove male vrijednosti, granica, zaposlenja, ugovora, povrede osobe i sporove zbog propusta, kao i sporove u zajednicama poput slučajeva uznemiravanja i zlostavljanja.

Mirenje se može koristiti i u obiteljskim sporovima, uključujući razvod, razvrgnuće, razvrgnuće civilnog partnerstva te zahtjeve na temelju Zakona o djeci, uključujući one koji se odnose na kontakt i boravište. Njegova primjena nije ograničena samo na bivše partnere ili supružnike. Primjerice, djedovi i bake mogu koristiti mirenje u obitelji radi postizanja dogovora o dalnjem održavanju odnosa sa svojim unucima/unukama.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Postupak građanskog mirenja

Građansko mirenje nije uređeno zakonom, a nije ni preduvjet za sudski postupak. Međutim, stranke u građanskim predmetima obvezne su ozbiljno razmotriti mirenje prije odlaska na sud.

Pravilima građanskog postupka (*civil procedure rules*, CPR) uređuju se praksa i postupak koji se slijede u građanskim odjelima Žalbenog suda, Visokog suda i okružnih sudova. Pravila građanskog postupka sadržavaju postupovni zakonik kojime se nastoji pomoći sudovima da predmete rješavaju pravedno. U sklopu tog nastojanja, od suda se traži da se aktivno bavi predmetima, što uključuje poticanje stranki da koriste alternativni postupak rješavanja spora, ako sud smatra da je to primjeren, te olakšavanje upotrebe takvog postupka.

Iako je mirenje potpuno dragovoljno, pravilima građanskog postupka utvrđen je niz čimbenika koji se moraju uzeti u obzir pri donošenju odluke o iznosu troškova koji se pokriva. Sud mora uzeti u obzir napore poduzete prije i tijekom postupka, ako oni postoje, kako bi pokušao rješiti spor. Stoga, ako je stranka koja je dobila spor prethodno odbila razumnu ponudu mirenja, sudac može odlučiti da stranka koja je izgubila spor ne mora podmiriti troškove stranke koja je dobila spor.

Postupak mirenja u obitelji

Trenutačno je mirenje u obitelji potpuno dragovoljan postupak. Od travnja 2011., na temelju [Predsjednikova protokola prije podnošenja zahtjeva](#), svi podnositelji zahtjeva (ne samo oni koji su primili javna sredstva) moraju razmotriti mirenje prisustvovanjem informativnom sastanku za procjenu mirenja (MIAM) prije nego što podnesu zahtjev sudu. I mogući tuženik trebao bi prisustvovati sastanku ako je pozvan. Ako podnositelj zahtjeva pokrene sudski postupak, uz zahtjev mora podnijeti obrazac FM1 kako bi dokazao da je izuzet od pohađanja MIAM-a ili da je prisustvovao MIAM-u, ali je ustanovljeno da mirenje nije primjeren, odnosno da je prisustvovao mirenju, ali ono nije uspjelo ili stranke nisu uspjele rješiti sva pitanja.

Kao odgovor na preporuke revizije obiteljskog pravosuđa, Vlada je uvela odredbu u povelju o djeci i obiteljima u veljači 2013. kojom se poхаđanje informativnog sastanka za procjenu mirenja (MIAM) pretvara u zakonsku obvezu (uz izuzeća, npr. kada postoje dokazi o obiteljskom nasilju).

I podnošenje obrasca FM1 uz zahtjev, kao što je navedeno gore, bit će zakonska obveza. Očekuje se da će povelja biti donesena, a njezine odredbe provedene, u proljeće 2014.

Kao i **pravilima građanskog postupka**, **pravilima obiteljskog postupka** (opsežan skup pravila koja se odnose na sudski postupak) potiče se upotreba metoda alternativnog rješavanja spora.

Održavanje profesionalnih standara

Za Englesku i Wales ne postoji poseban nacionalni kodeks ponašanja za miritelje. Međutim, kako bi dobio ovlasti od Vijeća za građansko mirenje, pružatelj usluge građanskog mirenja mora poštovati neki kodeks ponašanja – [Kodeks ponašanja EU-a](#) koristi se kao ogledni primjer. Struka je podložna samoregulaciji, a Vlada ne potiče primjenu niti jednog određenog dragovoljnog kodeksa.

Svi članovi osnivači Vijeća za mirenje u obitelji trebaju osigurati da se njihovi članovi (pružatelji usluga obiteljskog mirenja) pridržavaju [kodeksa ponašanja FMC-a](#).

Obavješćivanje i osposobljavanje

Informacije o građanskom mirenju, uslugama i cijenama dostupne su na web-mjestu Vlade na [stranici Ministarstva pravosuđa o građanskom mirenju](#).

Registrar građanskog mirenja nudi tražilicu miritelja koji nude usluge mirenja u mjestu koje odgovara strankama. Web-mjesto Vijeća za građansko mirenje i web-mesta organizacija koje pružaju usluge građanskog mirenja sadržavaju više informacija o mirenju i uslugama mirenja.

Tražilica usluga obiteljskog mirenja omogućava pretraživanje miritelja u korisnikovoj okolini. Web-mesta organizacija članica Vijeća za mirenje u obitelji sadržavaju više informacija o uslugama mirenja.

Ne postoji nacionalno tijelo za osposobljavanje građanskih miritelja u Engleskoj i Walesu. Građanske miritelje osposobljava privatni sektor koji se sam regulira. Struka je podložna samoregulaciji i bavi se osposobljavanjem vlastitih članova.

Obiteljski miritelji imaju različita prethodna iskustva, uključujući iskustvo u području pravnih, terapeutskih i socijalnih usluga. Zakonom nisu obvezni pohađati posebno osposobljavanje. Međutim, razne članske organizacije te organizacije za davanje ovlasti imaju vlastite profesionalne standarde i standarde osposobljavanja koji uključuju obvezu određene razine osposobljavanja. Od miritelja koji imaju ugovor o pružanju usluga mirenja financiranih javnim sredstvima očekuje se postizanje visokog standarda ovlasti i osposobljavanja za izvođenje početnog informativnog sastanka za procjenu mirenja (MIAM) i mirenja.

Koja je cijena mirenja?

Cijena mirenja razlikuje se kod raznih pružatelja usluge te ju država obično ne regulira. U građanskim pitanjima, cijena mirenja ovisi o vrijednosti predmeta spora i vremenu koje je potrebno za postupak mirenja. Tarife za usluge mirenja koje su ponuđene u elektroničkom registru građanskog mirenja dostupne su na web-mjestu Ministarstva pravosuđa. Dobrotvorno društvo LawWorks nudi besplatne usluge mirenja onima koji si ih ne mogu priuštiti. LawWorks možete kontaktirati telefonom na 01483216815 216 815 ili putem [web-mesta društva LawWorks](#).

Može li se sporazum koji je nastao mirenjem provesti?

[Direktivom 2008/52/EZ](#), donesenom u UK-u na temelju uredaba o prekograničnom mirenju (Direktiva EU-a), sudionicima u prekograničnom sporu u kojem se jedna stranka nalazi u državi članici za vrijeme spora omogućava se da traže da se pismani sporazum koji je postignut mirenjem provede. Države članice obavještavaju Komisiju o sudovima ili drugim tijelima koja su nadležna za zaprimanje zahtjeva.

Pojedinosti o nadležnim sudovima za Englesku i Wales dostupne su na web-mjestu [službe sudova i tribunalna Njezinog veličanstva](#).

Stranke u građanskom sporu koji je pokrenuo sud koje su postigle sporazum mirenjem mogu podnijeti zahtjev sudu da sudac zakonski potvrdi njihov sporazum. Ako sud smatra postignuti sporazum pravičnim, nakon što ga on potvrdi, taj sporazum postaje zakonski obvezujućom i provedivom „sudskom odlukom o obveznom traženju suglasnosti“.

Ako sud smatra postignuti sporazum pravičnim, stranke u obiteljskim sporovima koje su postigle međusobni sporazum uz pravne savjetnike ili mirenjem mogu podnijeti zahtjev sudu da pretvori njihov sporazum u zakonski obvezujući „sudske odluke o obveznom traženju suglasnosti“. Veća je vjerojatnost da će se to pravilo primijeniti u financijskim sporazumima nego u onima koji se odnose na djecu.

Ostale poveznice

[Vijeće za građansko mirenje](#), [Vijeće za mirenje u obitelji](#), [Elektronički registar građanskog mirenja](#), [Tražilica usluga obiteljskog mirenja](#), [Kodeks ponašanja EU-a za miritelje](#) [Kodeks ponašanja FMC-a](#), [društvo za mirenje LawWorks](#)

Posljednji put ažuriran: 13/06/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Mirenje u zemljama EU-a - Škotska

Zašto ne biste umjesto odlaska na sud pokušali spor rješiti mirenjem? To je alternativni način rješavanja sporova, pri kojem izmiritelj strankama u sporu pomaže postići nagodbu. Vlada i pravosudno osoblje u Škotskoj svjesni su mogućih prednosti mirenja.

Škotska, unutar Ujedinjene Kraljevine, ima posebnu organizaciju i odredbe koje se odnose na mirenje.

Kome se obrati?

Odjel za pravni sustav (*The Legal System Division*) u Upravi za ustav, zakone i sudove (*Constitution, Law and Courts Directorate*) škotske vlade nadležan je za politiku mirenja u Škotskoj.

Važne adrese kada je riječ o mirenju:

Scottish Mediation Network (Škotska mreža za mirenje), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Veća sigurnost u zajednicama smanjenjem broja kriminalnih djela), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Scottish Community Mediation Network 21 (Škotska mreža za mirenje u zajednici), Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE. Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

Relationships Scotland, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

U kojim je područjima mirenje dopustivo i/ili najčešće?

Mirenje je dopustivo u svim područjima prava. Najčešće se koristi u obiteljskim ili susjedskim sporovima. Trgovački i poslovni sporovi sve više se rješavaju mirenjem. Mirenje se mora omogućiti u sporovima o **potrebama za dodatnom podrškom**, a nagodba mora biti dostupna kada je riječ o **tužbama zbog diskriminacije na osnovi invaliditeta**.

Postoje li posebna pravila koja se moraju slijediti?

Struka izmiritelja koja je u nastanku u Škotskoj nema obvezni regulatorni okvir niti je mirenje preduvjet za pokretanje određenih vrsta sudske postupaka.

Mirenje se provodi na dobrovoljnoj osnovi.

Međutim, u Škotskoj postoji **kodeks ponašanja** za mirenje. Kodeks obuhvaća različita područja specijalizacije: poput obiteljskog prava, medicine i građevinarstva. Vlada Škotske dala je potporu radu Škotske mreže za mirenje (*Scottish Mediation Network*, SMN) te razvoju [Škotskog registra za mirenje](#) (*Scottish Mediation Register*, SMR). Svi članovi Škotske mreže za mirenje dužni su pridržavati se kodeksa ponašanja za mirenje u Škotskoj. Izmiritelji i službe za mirenje koji su upisani u Škotski registar za mirenje mogu imati i više standarde. Pristup web-mjestima tih dviju inicijativa besplatan je te se ona često koriste, a izmiritelji se moraju pridržavati kodeksa ako i dalje žele biti navedeni na njima.

Kako pristupiti informacijama o mirenju

Informacije o mirenju dostupne su na web-mjestu [Škotske mreže za mirenje](#) (SMN), a [Škotski registar za mirenje](#) (SMR) pruža informacije o pronalasku izmiritelja u Škotskoj. Oba web-mesta dostupna su javnosti i na njima je omogućen slobodan pristup svim informacijama.

[Škotski registar za mirenje](#) neovisni je registar izmiritelja i službi za mirenje. On omogućuje slobodan pristup informacijama o osobama koje se bave svim oblicima mirenja. Registrum upravlja [Škotska mreža za mirenje](#) (SMN).

Izmiritelji ažuriraju podatke na web-mjestu barem jednom godišnje.

Svrha je Škotskog registra za mirenje uvjeriti građane u profesionalnu kvalitetu izmiritelja koje odaberu potvrđujući da ispunjavaju minimalne standarde. Te [standarde](#) određuju neovisni [Odbor za standarde \(Standards Board\)](#). Izmiritelji koji su uvršteni u SMR mogu nositi titulu „[Izmiritelj registriran u Škotskom registru za mirenje](#)“ (*Scottish Mediation Registered Mediator*) i uz svoje ime navoditi logotip SMR-a.

Nakon što [regulatorna agencija](#) potvrdi da izmiritelj ispunjava dodatne standarde organizacije predviđene za taj sektor, osim uvrštenja izmiritelja u registar može se koristiti i dodatna „oznaka“ organizacije.

Informiranje i osposobljavanje

Od 2004. Škotska mreža za mirenje omogućuje „**plan mirenja**“ na svojem web-mjestu. Prikaz informacija poboljšan je nekoliko puta – što je financirala škotska vlada. Poveznica se nalazi u brojnim brošurama te na mrežnim poveznicama. Plan je sada povezan sa Škotskim registrom za mirenje kako bi se omogućilo jedinstveno mjesto za upite u vezi s pronalaskom kvalificiranoga izmiritelja.

Ured Škotskog registra za mirenje prima i telefonske upite, koji se potom usmjeravaju odgovarajućim službama za mirenje.

Škotski registar za mirenje navodi kvalifikacije izmiritelja kako bi stranke imale što više informacija pri odabiru.

U Škotskoj postoje **programi osposobljavanja** za različita područja mirenja. Svi programi traju najmanje 30 sati i trebali bi uključivati osposobljavanje koje obuhvaća sljedeće teme:

načela i metode mirenja

faze postupka mirenja

etiku i vrijednosti mirenja

pravni kontekst sporova (ako postoji)

komunikacijske vještine koje su korisne u mirenju

vještine pregovaranja i njihovu primjenu

posljedice sukoba i kako njime upravljati

raznolikost.

Koliko košta postupak mirenja?

Cijena postupka mirenja razlikuje se ovisno o pružatelju usluge te je ne regulira država.

Postupak mirenja općenito je **besplatan** ako je riječ o sporovima koji uključuju djecu, susjedskim sporovima i sporovima u zajednici, sporovima o potrebama za dodatnom podrškom te nagodbi zbog diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Naknade za usluge privatnih izmiritelja iznose od 200 do 2 000 funti ili više po danu.

Može li se dogovor postignut mirenjem provesti?

[Direktivom 2008/52/EZ](#) omogućeno je osobama uključenima u spor da zatraže da se pisani dogovor postignut mirenjem proglaši izvršivim. Države članice o tome će obavijestiti sudove i druga tijela koja su nadležna za zaprimanje takvih zahtjeva.

Druge poveznice

[Škotska mreža za mirenje](#), [Škotski registar za mirenje](#), [standardi](#), [mirenje u Škotskoj: registrirani izmiritelji](#), [regulatorna agencija](#)

Posljednji put ažurirano: 11/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.